

thiếu nhi

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

63

Đốt nát là đêm tối của tâm hồn.

CICÉRON

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Bà giám đốc tu viện Trlinh Vương, Lâm Đồng : Chúng tôi vừa nhận được bưu phiếu đề 8.9-72. Xin đa tạ. Chúng tôi vẫn gửi báo đều, mong bà cho biết có nhận được đầy đủ ? Kính.

Em Dương ngọc Anh Minh, Tam Kỳ : Khi đổi xong đợt thẻ mới, chị sẽ gửi danh sách ra để các em để nhận biết nhau, em nhé.

Em Mây thiên Thanh, Thủ Đức : Mục ảo thuật là để giúp các em biết nhận xét, suy luận cho nhanh nhẹn và tinh tường hơn, tránh sự quá thụ động. Em đừng quên báo mình là giải trí và giáo dục, phải giữ cả hai phần sao cho luôn luôn quân bình, nghe em.

Em Diễm Phượng, Gò Vấp : Người em gặp đó không phải là bác đâu. Tòa soạn thuộc quận Tân Bình em ạ. Chị mong em thành công trên đường nghệ thuật, em nhé.

Em Lê đạt Quang, Đà Nẵng : Chị mong em sớm được ba má thưởng bộ 4. Vào Saigon nhớ ghé tòa soạn nhé.

Em Tô thị Trang, Saigon : Ruột sách in giấy trắng láng tốt, bìa láng đây thì giá bán cao quá nhiều em không mua nổi em ạ.

Em ĐVH, Biên Hòa : Viết giấy nào cũng được miễn là chỉ viết 1 mặt, còn mặt kia bỏ trống. Bài dự thi do em đã thôi học vẫn có đủ thẩm quyền viết, nghe em.

Em Đinh đức Hòa, Biên Hòa : Đừng đòi hình chị, em nhé. Chị rất cảm ơn em đã có lòng nghĩ tới chị, nhưng chị không được như em tưởng tượng đâu, em à.

Em Võ thùy Liên, Saigon : Chị mong em được sống hạnh phúc trong gia đình êm ấm mãi mãi. Người ở hiền, bao giờ cuối cùng cũng gặp lành, nhớ nghe em.

Em Nguyễn thái Bảo, Thị Nghè : Đừng nóng. Em bé đã biết đọc Thiếu Nhi tức là đã có thể nghe lời giảng dạy. Vậy em hãy ngọt ngào cho em ấy hay là : «Đọc sách phải quý sách, sách vở giữ cho sạch, tờ giấy bao công phu, chúng ta đừng dễ rách.» Chị rất vui lòng chào đón em vào GĐTN. Tới tòa soạn chị sẽ đền em số 55 đó em nhé.

Em Thúy Du, Saigon : Phiêu Ly là dân húi cua. Con gái mà nóng nảy tới đổi liệm cả đồ đạc, mất bình tĩnh, như vậy không nên chút nào. Cổ nhân có câu : «Khi giận dữ, người ta để lộ hết phần xấu». Mọi người sẽ phán xét mình đang khi mình nổi giận, nhớ nghe em.

Em Lê tri Kỳ, Saigon : Em mới tới tòa soạn một lần, mà em đã có cảm tình sâu đậm như vậy, chị cảm ơn lắm. Hiện nay, tòa soạn và Ban điều hành Trung Ương GĐTN đang nỗ lực tìm đủ cách để tờ báo tới tay độc giả, hy vọng rằng khi mà tất cả các em đã hết lòng vì tiếng nói của chúng ta thì Thiếu Nhi sẽ không rơi xuống tình trạng bán nguyệt san em ạ.

Em Nghiênn xuân Vinh, Thủ Đức : Em cố động giỏi quá. Nếu mỗi em đều bán được 30 số báo như em thì chỉ một thời gian ngắn nữa, Thiếu Nhi sẽ tràn ngập mọi nhà.

Em Đức Tuấn, Tân Định : Em dễ thương ghê. Phản đối bạn bằng giọng văn thật là ngọt ngào từ tốn. Lại còn sẵn lòng chiều ý bạn, nếu đó là ý của đa số. Em yên chí nhé. Bìa sau chưa thay đổi như ý em NTH đòi hỏi đâu, vì đa số thích tranh hoạt hoa như cũ em ạ.

Em Trường Văn, Phước Tuy : Em hơi ăn hiếp em bé đấy nhé. Hồi nhỏ anh của chị đây chị bài hát thế này : «*Đây năm miếng thịt, cho mi ăn một, còn tao chén tuốt, có nghe không ?* *Mày không nghe hả, lát mày lên học, sẽ nếm trước kẻ, nghe thấy không ?* Hay là em áp dụng quách bài hát đó cho nó tiện việc luôn, em nhỉ ?

Em Kim Giao, Saigon : Ghé tòa soạn chơi đi. Em có nhiều tư tưởng sâu sắc lắm, cần phải bàn luận cho thêm rộng rãi tầm hiểu biết em ạ.

Em Liên Sơn, Gia Định : Bài sẽ đăng vào số nào thì chính chú NT cũng không thể định trước, vì phải tùy nhu cầu của từng số báo nghe em.

Em Hoàng Thanh, Saigon : Khổ lắm em ơi ! Chờ chị trả lời trễ thì buồn. Mà chị sợ các em trông, trở lời ở khu đại đoàn kết thì lại không bằng lòng. Thôi, bữa nào tới tòa soạn chơi cho đỡ giận vậy em nhé.

Em Tiến Đạt, Vũng Tàu : Phiêu Ly là dân húi cua. Đa nghi làm cho người ta không còn tin yêu cuộc đời nữa, lúc nào cũng thắc mắc, nghi kỵ và sống trong trạng thái bất an. Như vậy, đa nghi làm sứt mẻ những tình cảm tốt, hại cho mình, em ạ.

Em Hàn ngọc Diễm Thúy, Gia Định : Có một cách tự sửa, là coi xem mình không ưa những điểm nào ở người khác, thì mình tránh không có những hành động đó. Thấy người nào dễ thương, thì mình cũng hành động dễ thương như họ, em nhé.

Em Nguyễn Đào, Gia Định : Phiếu nào không hợp lệ thì tòa soạn loại ngay em ạ.

Em Tín Tâm, Cần Thơ : Thôi được, nếu em quá yêu cái thẻ cũ thì em cứ giữ lại, chị làm thẻ mới cho em vậy. Chị sẽ gửi bích chương em dán cho đẹp đẹp nhé.

Em Hoàng dân Trang, Ninh Hòa : Em coi báo hàng ngày sẽ thấy họ quíng cáo các trường Hàm Thụ. Vì chị không theo học các trường đó nên không biết thực chất của họ ra sao, không dám giới thiệu bừa, em hiểu ý chị chứ. Chị chỉ có thể trả lời mỗi em vài câu hỏi, dù em hỏi nhiều, vì còn phải trả lời em khác nữa em ạ.

Em Ái Diễm Thủy, Trang, Saigon : Thư phản đối NTH của em dài quá xá, nội đếm số trang cũng đã mỏi tay rồi. Em đăng được lãnh anh đứng bệ tịnh về công trạng bảo vệ lập trường của TN rồi đấy. Về vụ «MLK» chị đồng ý với em. In lại bài thơ mà đổi tên khác thì ai cũng nghĩ là người in sau «đạo thơ» của tác giả in trước, chứ ai mà biết được rằng mình đổi tên. Có lẽ HS còn khờ quí, chưa biết rằng như thế mọi người có thể hiểu lầm, nên mới xảy ra vụ đó. Chị mong đây là một bài học để các em đề cao cảnh giác, em đồng ý chứ.

Em Nguyễn thị Hời, Bình Đông : Chưa thu xếp được thì giờ để đi công tác xã hội với Long Hương, em đừng thắc mắc. Cần nhất là nuôi dưỡng ngọn lửa nhiệt thành được mãi thì bất cứ công việc nào mình làm cũng đều có ích cho xã hội rồi em ạ.

Em Phan Thông, Đà Lạt : Niên trưởng GĐTN sinh năm 1901. Vậy yên chí đi, chắc chắn tuổi em còn chưa bằng tuổi cụ chứ ? Chiều mộ được thêm 10 công dân mới thì em có tài thuyết phục rồi đấy nhé.

Em NL, Bình Dương : Em nhớ lại coi từ sau khi cho bạn mượn tiền, em có nói câu gì chạm tự ái của bạn không ? Người phải lụy ra tử thân lấm, nên càng cần phải giữ ý tứ hơn. Em nên ngọt ngào hỏi bạn, nếu bạn có điều gì áy náy vì hiểu lầm em thì xin nói ra để đã thông. Tội nghiệp cho em, giúp bạn mà không chừng mất bạn, vì sự cư xử vụng về của mình đấy em ạ.

Em Trường Anh, Diên Khánh : Bài do chú NT tuyển chọn, nên chị không thể báo tin với em về kết quả được vì chú bí mật lắm em ạ.

Em Hoa Huyền, Saigon : Các câu em hỏi chị có trả lời nhiều lần ở các số trước rồi, cứ trả lời lại mãi các bạn độc giả kỳ cựu sẽ không thấu tập được những điều mới lạ nơi trang hộp thư. Chị nhắc lại vẫn tất là dù không ở trong gia đình TN, các em vẫn đầy đủ điều kiện để tham dự nghe em.

Em Diễm Phượng, Gò Vấp : Sao em không tới tòa soạn. Chị nhớ có bé rồi đấy nhé.

Em Trần lương Ngọc, Saigon : Em chưa lớn đâu mà, cứ tới tòa soạn, không «quê» đâu. Chiều chủ nhật tòa soạn đóng cửa em ạ.

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
Chủ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiện Trại (Phú Nhuận)
Sài Gòn — Đ.T 42.152
Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn
Đ.T 20.348

Năm thứ hai — Số 63 — ngày 5-11-1972
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trương 1 ● Thắc mắc của Em : Bách Khoa phụ trách 2 ● Truyện ngắn : Một thoáng ưu tư của Huỳnh Chúc B ● Em tập viết văn : Nhật Tiến phụ trách 7 ● Sáng tác : Mùa thu của học trò của Vũ thị Ca Dao 12 — Ngát hương của Ly Ca 29 ● Cuộc thi sáng tác : Kỷ niệm tuổi học trò của Lê Mẫn 20 — Nhật ký cho một ngày trại của Hoài Nam Toán 21 ● Truyện cổ tích : Chiếc hài kim cương Tủy Hà dịch ● Bướm muôn màu 10 ● Trong sinh hoạt GDTN 11 ● Sưu tầm : Hải Âu 14 Nhân bằng bàn tay của Phan Bá 15 Toán học có từ bao giờ của Nguyễn Hữu Thanh 23 — Huân Tước Baden Powell của Đặng Hoàng 26 — Mưa Vắn Thạch của Vịt Mò 31 ● Giải trí : Ô chữ của Uyên-Thụy Phương 8 — Tranh 7 điểm sai của Vi Vi 8 — Đố vui có thưởng 8 ● Áo thuật : Điều thuốc trên bàn tay 9 ● Vườn hồng Suối mát của Đỗ phương Khanh 16 Chị ơi của Mai Loan 17 — Tay Ngọc bên bếp hồng của Thơ Thơ 17 — ● Tranh vui : Tí Tí qua ống kính bác Sáu râu của Nguyễn Tài 28 ● Tranh phim : Tí Xíu đại thần lực 24 ● Truyện dài : Thuở mơ làm văn sĩ : Nhật Tiến 32.

TRANH BÌA CỦA VI VI
HỒN - NHIÊN

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Chúng tôi hết sức vui mừng báo tin cùng các em, hai thiếu nhi Việt Nam đã đoạt được giải thưởng về Hội Hoa Thiếu Nhi Quốc Tế Shankar 1971 tổ chức tại Tân Đê Li, thủ đô Ấn Độ.

Đây là hai em thiếu nhi NGUYỄN THỊ KIM KHÁNH, 14 tuổi, học sinh trường nữ trung học Lê văn Duyệt, Gia Định và LUƠNG MỸ HOA cũng 14 tuổi, học sinh trường nữ trung học Trưng Vương Saigon.

Chúng tôi cũng xin nói rõ giải thưởng Shankar gồm hai bộ môn : văn chương và hội họa, đã được 112 quốc gia tham dự với trên 150.000 tác phẩm do các em thiếu nhi trên thế giới sáng tác và chảnh phủ trong xứ của các em đã chọn lọc gửi đến. Năm 1971, có đến 447 thiếu nhi trúng giải, trong số này có 50 em trúng giải về văn chương và 397 em về hội họa.

Chúng tôi cũng xin nhắc lại cho các em, năm 1970 cũng có hai em thiếu nhi Việt Nam đã trúng giải Shankar trong số này có em NGÔ LÊ MINH được huy chương vàng và được ban tổ chức đặc biệt mời sang Tân Đê Li lãnh giải.

Cũng như những năm trước, lễ phát giải thưởng Shankar 1971 sẽ được tổ chức vào cuối năm 1972 tại Tân Đê Li.

Thiếu nhi Việt Nam từ xưa đã được tiếng thông minh.

Đời nhà Trần, thiếu nhi Nguyễn Hiền mới 13 tuổi đã thi đỗ Trạng nguyên (đỗ đầu) cùng một khoa Đinh Mùi (1247) với ông Lê văn Hữu đỗ Bảng nhãn (đỗ nhì) lúc đó 18 tuổi và sau này là một sử gia danh tiếng, tác giả bộ Đại Việt Sử Ký gồm 30 cuốn. Nguyễn Hiền đã đối đáp thông suốt làm cho sứ Tàu phải phục nước mình có người tài giỏi.

Đời nhà Lê, có thiếu nhi Trịnh thiết Trường chưa đầy 10 tuổi mà tiếng tăm tài giỏi văn chương lừng lẫy khắp nơi. Lớn lên, thi đỗ tiến sĩ, Thiết Trường không lãnh sắc phong, trở về tiếp tục học đến 6 năm sau (1448) thi lại đỗ Bảng nhãn, tức đỗ đầu khoa ấy (khoa này không ai đỗ Trạng nguyên). Khi sang sứ bên Tàu, gặp khoa thi, vào thi, đỗ Bảng nhãn được vua nhà Minh nước Tàu phong làm lương quốc Bảng nhãn (Bảng nhãn 2 nước), làm rạng danh nước nhà.

Cuối đời nhà Lê, thiếu nhi Lê quý Đôn nổi tiếng thông minh và có trí nhớ lạ thường. Người ta kể chuyện, một hôm Lê quý Đôn đi thi, ghé vào một hàng nước ở vệ đường, để dùng cơm và luôn tiện nghỉ trưa.

Lê quý Đôn hỏi thăm bà hàng nước có sách chỉ cho mượn xem đồ buồn. Bà hàng nước trả lời chỉ có quyển vở ghi những người khách ăn còn thiếu tiền, muốn xem thì xem. Cậu học trò này đành phải cầm quyển sổ nợ đọc cho qua giờ. Khi đi thi xong trở về, gặp bà hàng nước than sau khi cậu rời khỏi nơi đây ít lâu, cửa hàng

bị cháy cùng với quyền sở hữu nên bây giờ không còn nhớ ai thiếu bao nhiêu để đòi tiền, Lê quý Đồn bèn lấy giấy ghi lại đầy đủ tên những người khách hàng với số tiền còn nợ làm cho bà hàng nước mừng rỡ vô cùng.

Các em thân mến,

Các em thiếu nhi Việt Nam phần đông thông minh. Đây là một sự hãnh diện cho xứ sở chúng ta. Các em nên chịu khó chăm chỉ học hành, nhờ trí thông minh sẵn có, các em tiến bộ mau lẹ và chóng đến thành công.

Thân mến chào các em
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

**thắc
mắc
của em**

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

HỎI : Em thường nghe nói « anh em bốn bề là nhà ». Vậy bốn bề đó là bề nào, nhờ anh B.K. kể tên ra.

HUỲNH KIM BỬU
(Sài Gòn)

ĐÁP : Bốn bề ở đây không có nghĩa là bốn cái bề (biên) có tên gọi, mà chỉ có ý nói trên mặt đất, bốn chung quanh là biển rộng, để diễn tả mọi nơi, mọi chốn, cũng như ta dùng chữ bốn phương, bốn cõi vậy.

HỎI : Nguyên nhân nào gây ra cánh ma đuốc ? Ma đuốc có thật hay không?

NGUYỄN VĂN CÀ LƠ
(Phước Vĩnh)

ĐÁP : Trong những ngôi mộ được chôn cất lâu ngày, chất lân tinh ở trong xương có thể thoát ra khỏi mộ để bay lên. Ban đêm, chất lân tỏa ánh sáng, nên ta trông thấy và thường gọi là ma đuốc hay ma trời.

HỎI : Em có lại nhà một anh bạn chơi, anh ấy có làm 1 cái bình giữ đá thì em thấy để lâu mà đá không tan. Vậy xin anh cho biết bạn em đã dùng

vật gì làm cái bình giữ đá. Em cũng nhờ anh chỉ cho em biết cách làm một cái bình giữ nước nóng không nguội như thế nào.

VŨ KHOA
(Qui Nhơn)

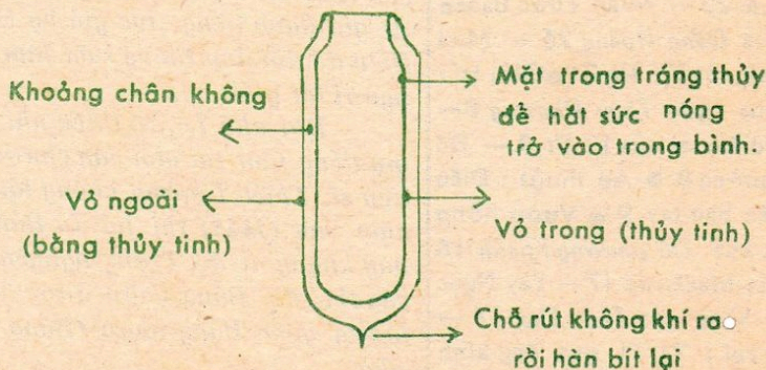
ĐÁP : 1) Muốn nước đá để lâu không tan, điều cần là phải để đá trong một bình cách nhiệt (nghĩa là không cho hơi nóng ở ngoài truyền vào làm nước đá tan ra). Hiện nay ngoài thị trường có bán những bình đựng đá làm bằng mốp trắng. Chất mốp này rất nhẹ, lại ít dẫn nhiệt, do đó dùng để đựng nước đá rất tiện dụng.

2) Bình chứa nước nóng cũng gọi là bình thủy thường phải chế bằng thủy tinh có 2 lớp. Giữa 2 lớp là 1 khoảng chân không nghĩa là đã rút không khí ra ngoài, để sức nóng ở trong không truyền được ra ngoài. Nếu quan sát cái ruột của một bình thủy bán ngoài thị trường, em sẽ thấy ở dưới đáy có một cái kim nhọn. Đó là chỗ mà người ta đã rút không khí ở bên trong ra rồi hàn bít lại.

Mặt khác, phía trong của bình (chỗ chứa nước) lại còn được tráng thêm một lớp thủy ngân mỏng có tính cách bức xạ nghĩa là hơi nóng truyền vào vỏ sẽ bị hắt trở ngược lại để làm giảm đi sự mất nhiệt.

Nước trong bình nhờ thế có thể giữ được sức nóng lâu mà không nguội.

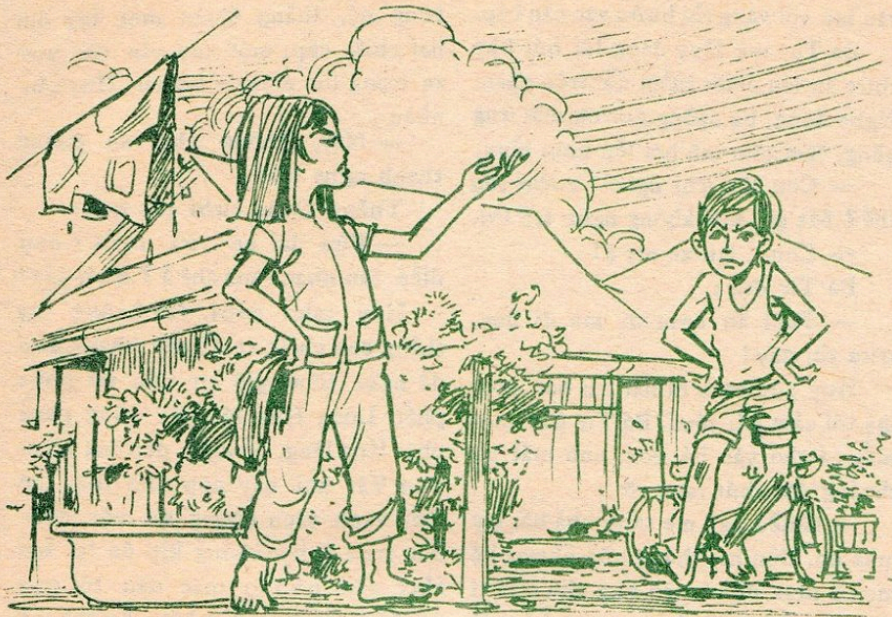
RUỘT MỘT BÌNH THỦY

MỤC MỚI KHỞI ĐĂNG TỪ SỐ NÀY
TRANG SINH HOẠT GIA ĐÌNH
THiếu NHI

♦ TIN TỨC — SINH HOẠT

✱ NHÂN SỰ ĐIỀU HÀNH — CÔNG TÁC HOẠT ĐỘNG

MỘT THOÁNG ƯU TƯ

● HUỖNH CHÚC (M-Y)

«Ồi quê hương ơi đẹp tươi đứng trong trời đất. Ta yêu quê ta thì đâu có bao giờ mất. Yêu giống nòi...»

— Ổi giời! Hát với hồng! Cứ như là phèng la với trống múa lân.

Cu Huy cụt hứng. Đôi bàn tay đang hí hoáy với chiếc xe đạp của nó cũng ngừng lại theo nhịp điệu bài hát bị tắc tị nửa chừng. Huy cảm tức nhìn sang bên kia bờ giậu. Con bé Diễm, tác giả của câu nói vô duyên vừa rồi đang phơi áo quần trên hai hàng giầy thép. Nét mặt con bé thân nhiên pha lẫn một chút đánh đá làm Huy thấy lòng càng «sôi sục». Huy bỏ tấm giẻ lau xuống đất, lừ đừ đứng lên tiến đến gần bờ giậu. Hai bàn tay chống vào cạnh sườn tạo cho mình một vẻ «oai phong», Huy hát hăm:

— Việc gì đến đảng í đấy?

Con bé Diễm cũng ngừng tay, nó nhướn mắt.

— Gì?

Huy gằn giọng:

— Tôi hát mặc tôi. Đảng í can gì mà phê bình?

Con bé Diễm xì một tiếng:

— Tôi có mồm thì tôi nói chứ! Cấm à?

Huy nghe mặt mình nóng lên trước vẻ vênh váo của con bé. Nó nuốt nước bọt:

— Đảng í nói gì thì nói. Nhưng tôi đang hát, đảng í...

Con bé Diễm cắt lời:

— Thế đảng í hát hay lắm đấy à? Ước quá, Huy hét:

— Tôi không hát hay. Nhưng tôi hát là quyền tự do của tôi. Đảng í là con gái ấy chứ, con trai như tôi mà phát ngôn như thế xem.

Con bé Diễm chu chéo:

— Thế..... thế đảng í làm gì tôi nào? Đảng í có quyền tự do hát, tôi cũng có quyền tự do khen chê. Đảng í làm tàng hồ? Bắt nạt hồ, hồ...?

Huy ngán người. Nó không ngờ con bé lại lý luận «bỏ cả sách vở» như thế. Huy định tìm những câu nói thật xác đáng, dựa theo những điều mà nó đã học về «tự do» để nói cho con bé nghe, nhưng xem chừng vô ích quá! Con bé này hình như chỉ muốn gây sự, Huy nói leo nhéo chỉ tỏ mỗi mồm.

— «Diễm! Ổi giời! Con bé này phải gọi là con «nặc nô» mới đúng».

Không biết đến điều Huy đang nghĩ, tự dưng thấy cu cậu bỗng bật

cười con bé Diễm nguýt:

— Con trai con đứa... vô duyên!

Huy đỏ mặt. Nó không muốn kéo dài cuộc đấu khẩu vô lý, nhưng không biết cách nào để chấm dứt cho khỏi phải mang tiếng chào thua con bé đánh đá này? Không khéo nay mai con bé lại đi rêu rao khắp xóm, nhất là lũ bạn của Huy rằng: Huy gây sự với nó và bị nó «át giọng». Thế là hỏng! Nhứt cả «chí làm trai».

Gườm gườm nhìn con bé Diễm, Huy hắng giọng:

— Này, tôi nói cho đảng í biết. Hạng như đảng í ấy, tôi không thèm chấp. Tôi chỉ hơn thua với đứa ngang hàng như tôi thôi!

Môi con bé Diễm bỗng cong hơn, nó dài giọng:

— Ổi dào! Đảng í oai nhì? Vâng vâng, tôi biết rồi. Đảng í chỉ hơn thua với những đứa ngang hàng, cùng loại «con hoang» như đảng í ấy thôi.

Câu nói của con bé có tác dụng như một cơn gió thổi mạnh vào đám lửa đang cháy âm ỉ. Huy choáng váng, đỏ bừng mặt. Con bé Diễm hất mắt nguýt Huy một phát rồi quày quả bỏ vào nhà. Huy cảm thấy cổ họng se đắng! Nó bực tức đá mạnh vào một chiếc lon đang ở dưới chân, chiếc lon bay vút đi đập vào tường nhà rồi dội lại lông lốc càng tăng thêm nỗi uất ức trong lòng nó. Lúc này, Huy chỉ muốn nhảy qua bờ giậu, xông vào nhà con bé Diễm để tát cho con bé vài cái rõ đau. Con bé lắm điều! Tại sao nó không mắng mỏ xỏ xiên Huy bằng những câu nào nặng nề nhất cũng được? Nó lại dùng lợi khí bằng hai tiếng «con hoang». Con hoang! Huy muốn gào to lên cho trời hiểu, cho mọi người hiểu, cho mẹ nó hiểu là nó khổ vô chừng bởi cái danh từ tàn ác ấy. Đành rằng hiện tại, Huy đang có một bà mẹ yêu thương nó hết lòng, có một lũ bạn tâm đồng với nó một mực. Thế nhưng, Huy cảm thấy mình thật bơ vơ! Sự suy tư của một khối óc chưa quá 14 tuổi đủ để cho Huy nhận biết rằng: «Con không cha» là một bất hạnh, thiệt thòi to lớn nhất. Nhưng tại sao lại như vậy? Cha nó

đâu? Chưa bao giờ Huy tìm được lời giải đáp cho câu hỏi này. Mẹ nó bảo cha nó mất khi nó còn nằm trong bụng nhưng Huy không tin. Vì cha mất thì cũng phải có thờ cúng chứ, sao mẹ không thiết bàn thờ? Và lại những lời xầm xì chung quanh khiến Huy càng đoán chắc rằng cha nó còn sống, nhưng người đã bỏ mẹ con nó mà đi xa.

Huy buồn rầu quay bước về chỗ cũ, nó nhìn chiếc xe đạp đang lau chùi dở dang bằng cặp mắt ngao ngán. Ban nãy, Huy định là lau xe xong sẽ ôn lại bài vở rồi chờ mẹ làm cơm xong ăn đi học. Nhưng bây giờ thì nó đâm lười biếng ra. Chậm chạp thu dọn những vật dụng bữa bãi quanh đó vào một nơi, Huy lặng lẽ ngồi bó gối nhìn vợ vẩn. Ánh nắng mặt trời đã bắt đầu gay gắt chiếu qua kẽ lá của tàng cây mạn tạo thành những vệt sáng lung linh chung quanh Huy. Dưới gốc cây, bầy gà con mới nở của nhà nó đang chiu chít dưới chân đôi gà trống mái. Hai chú gà «bồ mẹ» này đang cạy cục bươi móc những miếng mồi dưới đất để làm thức ăn cho đàn con. Chốc chốc, chú gà trống lại ngửa cổ gáy lên một tràng dài, như tiếng reo vui của hạnh phúc. Thốt nhiên, Huy nghe khó chịu! Nó bực tức vớ lấy hòn sỏi nhỏ ném vào giữa gia đình nhà gà. Phút chốc, cảnh êm ả hồn nhiên của lũ vật vô tội bỗng biến mất. Bầy gà con xao xác tán loạn trong lúc bố mẹ chúng hoảng hốt chạy quanh, miệng không ngớt «cục... cục» để trấn an đàn con đại. Như cảm nhận được cái vô lý tàn ác của mình, Huy nghe lòng chùng xuống, tiếc nuối nhìn bước chân của những con vật bé bỏng lảng ra xa.

Huy cứ ngồi như thế cho đến lúc nghe nóng ở vai và tiếng mẹ gọi trong nhà. Nó uể oải đứng dậy. Lê đôi chân tê cứng vì ngồi một chỗ quá lâu, Huy khập khiễng đi lần ra sau nhà tắm. Những dòng nước mát trong leo lẻo phủ lên mặt và đôi tay bầm dầy bụi bẩn khiến Huy thấy vui đôi chút ăn ức đang chiu nặng trong lòng. Nó vô lấy chiếc khăn trắng sạch phơi trên

sào lau vội vàng rồi bước vào căn bếp.

Bà Tư, mẹ Huy đang cúi húi bày thức ăn lên chiếc mâm đặt trên phản. Nghe động, bà ngẩng gương mặt ửng hồng, lăm tám mồ hôi lên nhìn Huy.

— Con làm chi ngoài vườn rau thế? Mẹ gọi mãi không nghe trả lời.

— Con... lau xe mẹ ạ!

Bà Tư dục:

— Thôi ăn cơm đi mà đi học, trưa rồi đấy!

Huy xối cơm ra hai cái bát, mời mẹ rồi cầm cúi nhai. Bà Tư gấp một mẩu cá cho vào bát con, ánh mắt bà thoáng đôi chút rạng rỡ:

— Chiều nay mẹ sang nhà bác Lý mua họ. Còn hai tháng nữa nhưng kệ mẹ cứ mua để có tiền sắm cho con tí quần áo với mua tôn lợp tạm lại mái nhà.

Gương mặt Huy bỗng sa sầm. Miếng cơm đang nuốt dở như nghẹn ngang cổ họng. Bác Lý! Bác Lý tức là mẹ con Diễm! Vô tình mà mẹ Huy đã khơi lại cho nó nỗi ưu tư vừa lắng xuống. Huy thở mạnh một cái, vội vã ăn nốt chỗ cơm chót rồi xếp đũa lại. Mẹ nó ngạc nhiên:

— Con ăn ít vậy?

Huy cúi đầu tránh ánh mắt mẹ:

— Thưa, con no lắm mẹ ạ!

Rồi nó đi ra sau trong lúc bà Tư nhìn theo băn khoăn.

Huy cho xe đồ chậm chậm trên con đường dốc thoải. Đằng sau

lưng nó, thằng Quân một tay ôm hai chiếc cặp, một tay vịn vào yên xe trong lúc mồm bi bô hát. Huy cầu nhau:

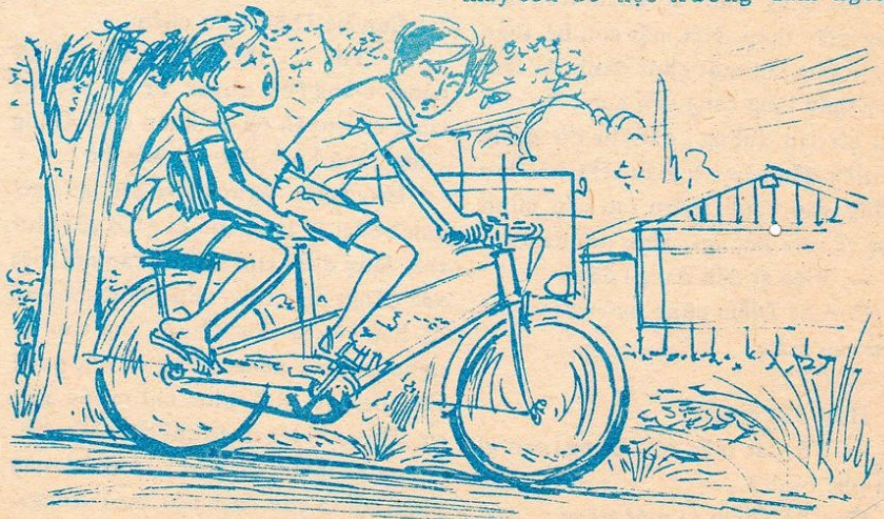
— Này, không phải xe phóng thanh nghe mày!

Thằng Quân cười rúc rích:

— Vừa lái xe vừa nghe «phụ diễn tân nhạc» mà chê à? Hoài của!

Huy mỉm cười. Nó buông tay thắng cho chiếc xe đồ dốc nhanh hơn để nghe tiếng gió rít bên tai phần phật. Lòng Huy lúc này cũng phơi phới lâng lâng, nó nghĩ đến bài kiểm Vạn Vật khi nãy nộp cho thầy, nó làm vanh vách không sai một chữ. Ban trưa đi học không kịp ôn lại bài Huy nôm nớp lo mặc dầu tối qua nó đã thức học gần hết. Ấy thế mà lúc thầy ra câu hỏi, Huy chỉ đọc qua một lần là cầm cúi viết một mạch, Còn vẽ hình nữa chứ! Huy có cảm tưởng mình là nhà «họa sĩ» đại tài. Hình nó vẽ cứ như là những mô, những tế bào, nhân, ty thể... thật ấy thôi, (Điều này thì Huy hơi đi tâu bay giấy, bởi nó có nhìn thấy thật những thứ làm cầm ấy bao giờ?) Huy miên man, rộn rã với viễn ảnh con số trang trọng, đồ chơi trên bài mà thầy sẽ phát lại. Nó nhấn mạnh bàn đạp khi chiếc xe xuống gần hết con dốc. Bỗng tiếng thằng Quân chát chúa bên tai:

— «Át tăng xông, át tăng xông»! (attention) (Chà là cuc cậu bắt chước mấy con bé học trường dame ngoài

dầu ngò). Huy chỉ kịp thoáng thấy một đám người lơ nhố ở khúc quanh và tiếng hét :

— Ê, ê ! chạy ầu, chạy ầu !

Huy mím môi hăm thẳng, lách qua cái vèo ! Chiếc xe trượt đi, lao đảo rồi đâm chúi vào hàng rào lá xanh bên mặt đường. Hú hồn ! tai hại trong gang tấc. Huy dựng xe lên trong lúc thằng Quân mặt mũi méo mó đứng nhìn hai cái cặp sách xò tung dưới đất :

— Khi ! đi đứng kiểu gì vậy ?

Huy gương gào cười. Điều nó bận tâm trong lúc này không phải là Quân mà là đám người lơ nhố trước mặt. Nó chạy xe ầu, suýt tí đã gây tai nạn, chắc chắn là sẽ nghe mắng chán tai đây !

Huy quay nhìn lại. Nó ngạc nhiên khi thấy đám người gồm 4, 5 thằng lỏi trạc tuổi nó chỉ khểnh khểnh nó một phát rồi quay đi. Mà hình như bọn này đang chăm chú vào cái gì ? ! Huy cố nghe. Ồ. Bỗng nó vừa giật thót người vừa sa sầm mặt. Con bé Diễm ! Nó làm gì ở giữa đám tụi lỏi này vậy ? Huy ngần ngừ, đến nỗi Quân kéo tay nó :

— Đi cho rồi ! Mày thôi miên người ta đấy hở ?

Huy cũng cứ nhìn chăm chăm vào đám đông. Con bé Diễm, một tay xách cái giỏ có vẻ nặng nể, một tay nắm chặt lấy túi áo, vẻ mặt thất thần sợ hãi. Mấy thằng lỏi bao chung quanh khoanh tay gườm gườm Con bé ngược lên nhìn quanh, tầm mắt nó bỗng chạm phải Huy. Nó gọi như hét :

— Huy, Huy ! Cứu tớ với !

Huy lại giật thót người. Quân ngo ngoảnh nhìn nó :

— Cái gì ? Đứa nào vậy ?

Huy buông thốt :

— Con bé Diễm.

Quân tròn mắt !

— Diễm ! Con bé mày vừa kể chuyện với tao đấy hở ?

— Ừ !

Quân liếc lại đám đông bây giờ đang chuyển hướng mấy đôi mắt về hai đứa nó :

— Mà... cái gì vậy ? Sao nó lại

gọi mày ?

— Không biết. Hình như nó đang bị mấy thằng lỏi bắt nạt.

Quân cau mày :

— Thế thì cho đáng ! Chắc lại nó mồm chua ngoa với người ta chứ gì ? Mặc xác nó ! đi mày !

Huy mím môi. Dư âm câu chuyện ban sáng hiện đang vang vọng trong đầu óc nó và gương mặt thiều não của con bé Diễm vẫn chẳng mang đến cho nó tí thiện cảm nào. Tuy nhiên, ánh mắt khẩn khoản cùng hoàn cảnh hiện tại của con bé khiến Huy nghe bất nhẫn. Nó không biết con bé đã gây sự gì với bọn lỏi, song nhìn 4, 5 đứa con trai như nó mà vấy lấy đứa con gái, nó thấy thế nào !

Huy nhìn Quân :

— Đề tao đến hỏi xem chuyện gì.

Quân nhăn mặt :

— Thôi thôi mày ơi ! mặc tụi nó. Minh xen vào chỉ rắc rối ra.

Nhưng Huy đã nhất quyết. Nó dựng xe đạp dựa vào hàng rào rồi bước đến đám đông. Thằng Quân thấy thế cũng theo sau, sau khi đấu hai cái cặp vào bụi rậm.

Con bé Diễm thấy Huy đáp ứng lời cầu cứu thì lộ vẻ vui mừng. Nó sáng mắt nhìn Huy trong lúc cậu bé ôn tồn :

— Có việc gì vậy, các bồ ?

Một thằng lớn nhất trong bọn nhìn Huy từ đầu đến chân, nó cười khẩy :

— Mời đảng i đi chỗ khác chơi, mặc tụi này.

Con bé Diễm nói lắp bắp :

— Bọn này định bắt nạt, giật tiền của tớ. Tớ...

Thằng lỏi quay lại quắc mắt, con bé im bật. Huy lại cất tiếng :

— Các bồ đồng thế sao lại đi bắt nạt con gái ?

Một thằng có vẻ nóng nảy :

— Đã bảo mặc xác bọn ông ! Khôn hồn rút đi không ông tàn cho như người bây giờ. Thằng lớn nhất vẫn cười cười.

— Đảng i muốn biết à ? Thi đây ! Con bé này là con của bà chủ hội. Bọn tớ biết là nó vừa đi góp tiền hội về. Bọn tớ đang túng, vì thế nên nhờ nó cho mượn tạm, mai mốt có bọn tớ trả. Ôn hòa thế chứ bắt nạt gì ?

Rồi nó nheo mắt :

— Mà can gì đến đảng i nhì ? Hay đảng i định chia phần đấy ?

Huy nóng mặt, giọng nói nó đánh lại :

— Các bồ nên đề cho người ta về. Không nên ức hiếp con gái một một cách vô lý như thế.

Thằng lỏi tắt hẳn nụ cười. Nó khuỳnh hai tay vào mạn sườn, gườm gườm nhìn Huy :

— Bọn tớ không có thì giờ, bây giờ đảng i có chịu cầm mồm tàu đi không ?

Huy mím môi. Nó lùi lại một bước, hai tay nắm chặt :

— Tớ muốn các bồ thôi đi, đề cho cô bé này ra về.

Thằng lỏi cười gằn. Nó khểnh đưa mắt ra hiệu cho đồng bọn. Quân thấy

tình thế căng thẳng, liền đứng dẫu lưng vào với Huy.

— «Bốp» !

Tên đầu đảng khai chiến, nó tung một quả dấm vào mặt Huy. Cậu bé nghiêng đầu tránh rồi dấm trả lại. Thế là cả bọn ủa vào, quần thảo với nhau tới tấp. Huy và Quân bình tĩnh chống chọi trong lúc con bé Diễm sợ hãi chạy ra xa. Con bé nhìn quanh, ánh mắt nó sáng lên khi thấy chiếc xe của Huy dựng nơi rào. Không để mất thời giờ, con bé trèo lên xe phóng vút đi.

«Cuộc chiến» vẫn tiếp diễn sôi nổi. Hai cậu bé Huy, Quân đem hết cả những ngón đòn đã học được ở viện Nhu Đạo để chống trả nhưng xem chừng không xuê với bọn lỗi; vừa lớn xác vừa hung hăng. Chợt có tiếng thảng Quân hét lên ! Huy nóng lòng nhìn bạn đang ôm bụng nhăn nhó. Nó nhào đến tóm lấy áo thằng vừa đánh Quân. Tiếng Quân lại hoảng hốt :

— Huy ! coi chừng !

Nhưng không còn kịp nữa. Huy vừa quật thẳng lỗi ngã đánh «bịch» một tiếng thì nó nghe đầu óc như tóe lửa. Một thằng trong bọn đã vớ đầu được khúc cây và lừa cơ hồ mạnh vào đầu Huy. Huy choáng váng gục xuống ! Nó mơ hồ nghe tiếng rú của Quân, tiếng chân tán loạn của bọn lỗi. Và trước đôi mắt như có màn đen dần dần che phủ, Huy thấy con bé Diễm đang dẫn đầu một đoàn người chạy lại.

Huy tỉnh dần trong cảm giác ảm đạm, đau nhức. Nó hé mắt ra và khép ngay lại trước ánh sáng dù không chói lăm của ngọn đèn. Bà Tư âu lo cúi xuống, tiếng bà phủ nhẹ :

— Huy, con tỉnh rồi chứ ?

Huy khẽ lúc lắc đầu. Nó bậm môi cố nén tiếng rên với cơn đau chói buốt. Một chốc xem chừng đã dịu dịu, Huy từ từ mở mắt ra. Nó đã cảm tưởng hình như đây không phải là nhà nó. Chiếc giường nệm êm ái trải ra trắng mịn không phải chiếc divan mà Huy thường nằm. Huy nhìn mẹ dò hỏi trong khi bà Tư cầm

lấy khăn lau mồ hôi lấm tấm trên trán con. Bà nói :

— Con làm mẹ lo sốt cả người ! Bác sĩ bảo không đến nỗi nào nhưng đưa con vào bệnh viện đến giờ con cứ thêm thiếp, mẹ cuống cả lên ! Mà... con khỏe rồi chứ ?

Huy khẽ gật. Giọng bà Tư hơi nghèn nghẹn :

— Cái Diễm nó thuật hết cho mẹ với bác Lý nghe chuyện con xung đột vừa rồi. Sao con lại đại thế ? Bọn nó đông, con gây sự với chúng làm gì ?

Huy nói yếu ớt :

— Con có gây sự với chúng đâu mẹ ?

Bà Tư gật :

— Mẹ hiểu. Cái Diễm nó bảo con đánh nhau là vì bệnh nó. Nhưng lần sau con phải liệu sức mình. Con với Quân làm sao mà địch nổi với những đứa to xác, hung hăng như vậy ?

Huy sực nhớ khi nghe nhắc đến Quân :

— Quân ! Nó có làm sao không mẹ ?

Bà Tư lắc đầu :

— Không ! Nó vừa ở đây về với bác Lý, cái Diễm. Nó bảo sáng mai nó vào thăm con.

Huy nhìn thẳng vào mắt mẹ, bàn

tay nó nắm chặt lấy tay bà. Giọng Huy tha thiết :

— Mẹ ! con gặp phải chuyện không may khiến mẹ lo buồn. Nhưng mẹ không giận vì con đã hành động như thế chứ ? Bà Tư đưa tay vuốt tóc con :

— Con mẹ can đảm lắm ! Nhưng lần sau...

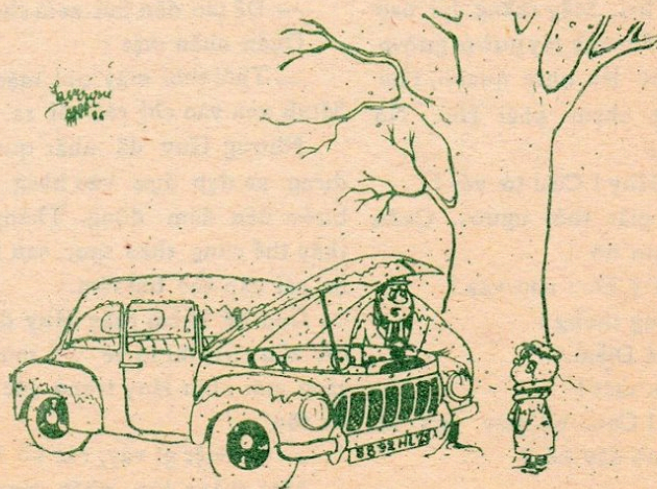
Huy sung sướng mỉm cười. Nó mơ màng nhìn vào khoảng không, nói như cho chính nó nghe :

— Thế thì... thế thì con vẫn bình thường như mọi người, mẹ nhỉ ? Con là «con hoang», nhưng con không vô lý như bọn nhóc toan giết tiền của cái Diễm. Con hành động đúng như lời dạy của thầy, là giữ và phát triển tình người trong mọi hoàn cảnh. Con... con có quyền hãnh diện với hai tiếng «con hoang», hở mẹ ?

Bà Tư sững sốt, rồi chợt hiểu. Từ trong đôi mắt già, đôi dòng lệ từ từ lăn ra.

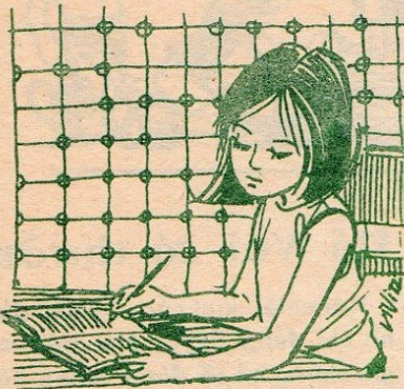
Huy mệt mỏi nhắm mắt lại. Nó thiếp vào giấc ngủ với một tâm tư thơ thới và trong hình ảnh mẹ nó, thằng Quân, cái Diễm, bọn lỗi cứ chập chờn, chập chờn...

HUỲNH CHÚC (M-Y)

— Bình điện chết nó có được lên thiên đàng không, hỏi câu gì kỳ cục vậy ! Có cầm mồm đi không, tao đang câu sươn đây

NHẬT TIỀN

EM TẬP

VIẾT VĂN

TẬT RƯỜM RÀ

Rườm rà có nghĩa là ít ý mà nhiều lời.

Hoặc giả có nhiều ý, nhưng ý lại không đặc sắc, khi viết ra không gọi cho người đọc sự hứng thú nào, có khi trái lại chỉ làm người đọc thêm mệt mỏi, chán ngán. Đây là tật chung của nhiều người khi cầm bút. Bởi lúc sáng tác, trong những phút chủ quan, ta tưởng ý nào của ta cũng là hay, ý nào của ta cũng đúng nên viết ra cho người đọc thưởng lãm. Đến khi tác phẩm hoàn thành rồi, thì ta tiếc rẻ, không muốn cắt xén, không muốn hy sinh, dù chỉ một chữ, một dòng. Câu văn vì thế đã mắc tật rườm rà. Ta có thể phân biệt 2 loại tật rườm: rườm ý và rườm lời.

1) Rườm ý: Các em hãy nhận xét câu văn sau đây:

«Nhìn nụ cười của Nữ, những kẻ chỉ xét bề ngoài, tưởng rằng đó là những tư tưởng vui vẻ nó sai khiến, chứ có hề đâu lại có con rận ru ru đang cắn ở trong lòng. Mà nụ cười kia chỉ là cái cười gượng do một ý định mạnh mẽ sai khiến.»

(L.V.T trong Một Trái Tim)

Trong đoạn văn này, tác giả chỉ muốn diễn tả có một ý chính, đó là: Nữ cười, nhưng chỉ là cười gượng vì trong lòng Nữ không vui.

Vậy những ý tưởng như: xét bề ngoài tưởng rằng đó là những tư tưởng vui vẻ nó sai khiến, như: Con rận ru ru đang cắn trong lòng, như: Cái cười gượng do một ý định mạnh mẽ sai khiến, tất cả không đem lại cho người đọc điều gì mới mẻ hơn, mà chỉ làm câu văn thêm rườm rà, vô ích.

Trong các bài tập của các em gửi về, đa số các em cũng mắc phải tật ấy. Thí dụ như trong câu: «Trời mưa to làm cô bé phải dương dù lên. Nhưng cái dù nhỏ quá làm cô bé vẫn ướt». Ta thấy thừa một ý. Đó là việc cắt nghĩa «sở dĩ cô bé bị ướt vì cây dù nhỏ quá». Dù nhỏ, cô bé bị ướt là chuyện đương nhiên, chẳng có gì mới mẻ mà phải viết ra. Cho nên chỉ cần tả cô bé bị ướt là đủ, khỏi cần cắt nghĩa vì cây dù nhỏ quá làm gì. Vậy câu văn trên có thể viết lại là: «Trời đổ mưa tầm tã, dầu đã căng dù lên, cô bé vẫn ướt.»

2) Rườm từ: có nghĩa là phải sử dụng nhiều chữ để chỉ diễn tả có một ý. Như trong câu: «Mưa lại to, mà chiếc dù lại bé nhỏ, không đủ che nên làm cho toàn thể thân mình của cô bé trở nên bị ướt lướt thướt vì nước mưa». Những chữ in nghiêng trong đoạn văn này là những chữ thừa, không cần thiết. Nếu xóa bỏ đi, ta vẫn có một câu đủ ý, mà lại gọn gàng, sáng sủa: «Mưa to, chiếc dù lại bé nhỏ, làm cô bé vẫn bị ướt lướt thướt.»

Trong một câu khác, các em hãy nhận xét: «Dưới cái dù đã hiện ra thấp thoáng một khuôn mặt xinh xắn dễ thương với đôi mắt đen láy có hai hàng lông mi cong vút với cái miệng duyên dáng có cặp môi hé mở trông như một đóa hoa hàm tiếu.»

Các em hẳn thấy, theo dõi một câu văn như vậy thật mệt óc và chán chường. Tác giả đã sử dụng nhiều lời để diễn tả một khuôn mặt dễ thương thấp thoáng dưới mái dù. Vẫn theo ý đó, ta có thể sửa lại gọn hơn:

«Thấp thoáng dưới mái dù là một khuôn mặt xinh xắn dễ thương. Cô bé có cặp mắt đen láy với hai hàng mi cong vút. Vành môi tươi tắn hé

mở trông duyên dáng như một đóa hoa hàm tiếu.»

Các em thấy trong đoạn sửa lại, hơi văn đã được ngắt làm ba câu ngắn để cho ý tưởng gọn gàng mạch lạc hơn. Những chữ vô ích khác cũng được loại bỏ như: đã hiện ra, có hai hàng lông mi, với cái miệng duyên dáng, có cặp môi hé mở, v.v...

Vậy để có thể viết được một bài văn rõ ràng, gọn ghẽ, ý tưởng mạch lạc, minh bạch, các em hãy biết xóa bỏ những ý, những chữ dư thừa trong câu văn. Nhiều nhà văn đi trước đã từng gạch cả đoạn, có khi cả nhiều trang giấy trên bản thảo, cũng có những người biết bỏ luôn cả tác phẩm, không cho trình làng, vì đã sớm biết nó không đem lại gì hơn cho người đọc.

Trong phạm vi nhỏ bé của mục này, chúng tôi chỉ khuyên các em hãy tự khắt khe với chính tác phẩm của mình. Hãy biết nhìn ngay vào những chữ, những hàng trong câu văn để cân nhắc, phán đoán. Gặp ý nào nhạt nhẽo, gặp câu văn nào dư thừa, hay gặp chữ dùng nào xét ra bỏ đi không ảnh hưởng đến bài văn mà vẫn đủ nghĩa, các em hãy mạnh dạn gạch bỏ. Có như vậy, bài văn của các em mới linh động, gọn ghẽ, và nhất là gây được sự truyền cảm, rung động tâm hồn người đọc. Như vậy sẽ làm cho tác phẩm của các em trở nên có giá trị.

(Còn nữa)

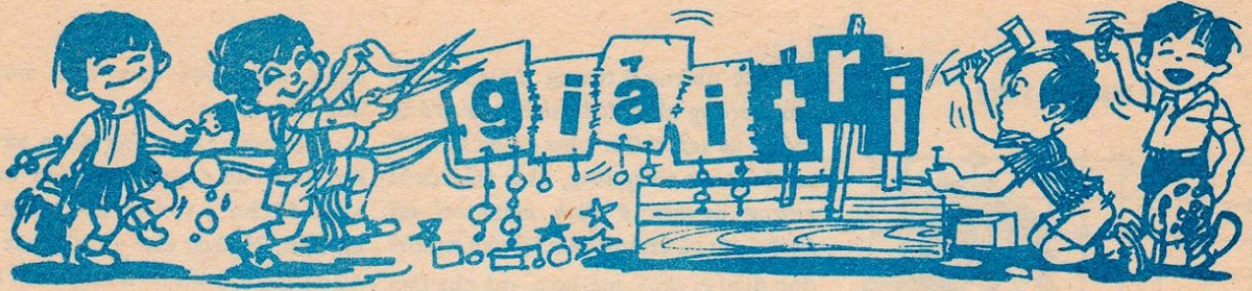
NHẮN TIN

Em NGUYỄN TUẤN (ở Thành?):

— Em không ghi địa chỉ nên tòa soạn không hoàn lại bài tập được cho em. Ở đầu bài làm, em ghi Thành ngày 25-9-72. Vậy Thành ở đâu?

Em LÊ CHÍ CƯỜNG (Sài Gòn):

Em ghi địa chỉ 195 Sài Gòn (5) nên tòa soạn cũng không thể gửi bài tới em được. Phải ghi rõ cả tên đường, phố thì thư mới tới được.

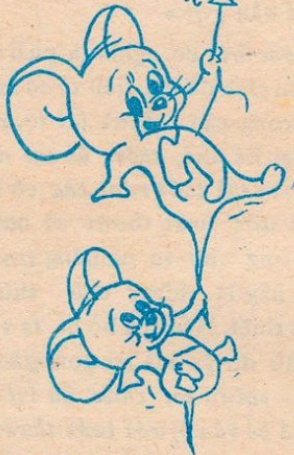
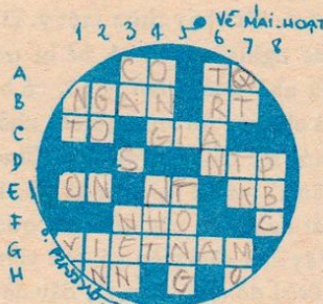

Ô CHỮ: HAI CHÚ CHUỘT PHIÊU LƯU

NGANG:

- A— Chị hay em gái của cha gọi là... —TO
B— Trái với dài—RT
C— Không nhỏ— Tiếng Hân còn có nghĩa là nhà
D— S— Vị quan đã nhện đôi chịu đau mà chết (v.t)
E— Học lại để khỏi quên—Tên thật của La Sơn Phu Tử (v.t)—KB
F— Trái với to—Ký hiệu Carbon
G— Quốc hiệu nước ta
H— N bình phương—G—Vòng tròn

- DỌC:
1) Tác giả của thiên «Bình Ngô Đại Cáo» (v.t)—O—Năm La Mã
2) Cá thỏ bằng...—Anh—Ấn loát
3) Anh (chị) lớn nhất trong gia đình —S—NEN
4) Loài cho ta mật — Tên bác Chủ nhiệm tờ báo chúng ta (v.t)
5) Nguyên âm thứ 3 — «Chim có tổ người có...»
6) Sau nhà Lý—Tiếng reo vui
7) Trái này cay lắm —TK—Vợ của cậu gọi là...

- 8) Tên thật của cụ Phan Sào Nam(v.t)
UYÊN-THUY-PHƯƠNG
(Chi nhánh Thiếu Nhi BH)

Đố Vui có thưởng

Hai chiếc kim của 1 chiếc đồng hồ chỉ đúng 7 giờ. Hỏi đến mấy giờ chúng nó sẽ đứng thẳng hàng với nhau? (Nghĩa là kim ngắn và kim dài xếp thành 1 vạch thẳng).

GHI CHÚ

- 1) Dưới bài giải, các em đề tên họ và địa chỉ rõ ràng.
2) Tòa soạn sẽ tặng 5 em ở Sài Gòn Gia Định, và 5 em ở tỉnh xa có bài giải đúng nhất và gửi về sớm nhất.
3) Phần thưởng là 1 số báo T.N, phát hành vào tuần tới sau khi kết quả đã được công bố ở trang bìa (Đề những em trúng giải khỏi phải mua tờng 1 số báo).

CÂU Đố

- 1—Cái gì đi từ Saigon tới Đà Lạt không mất một bước nào cả?
2— Một ly đựng nước đá hình trụ, đáy trên bằng đáy dưới. Người ta chia ly làm 2 phần bằng nhau theo chiều cao hỏi phần nào nhiều nước hơn? (ly đầy nước đá).

(xem trả lời trang 30)

TRANH ĐỒ

7 ĐIỂM KHÁC NHAU

EM RỬA VỚI

Ông thợ khắc bản kẽm, sau khi thực hiện tấm ảnh sau... có làm 7 điểm khác với bức vẽ trước của anh Vi Vi. Các em tìm hộ nhé.

(xem trả lời trang 15)

ĐIỀU THUỐC TRÊN BÀN TAY

Trình diễn :

Bạn chụm mấy ngón tay đưa ra trước khán giả một điều thuốc để cho mọi người nhìn thấy điều thuốc theo chiều dọc (hình 1). Từ từ bạn xòe bàn tay ra : Điều thuốc như có phép lạ đứng thẳng trong lòng bàn tay (hình 2). Bạn úp bàn tay xuống : Lạ thay điều thuốc vẫn không rơi ! (hình 3)

Xảo thuật :

Rất giản dị :

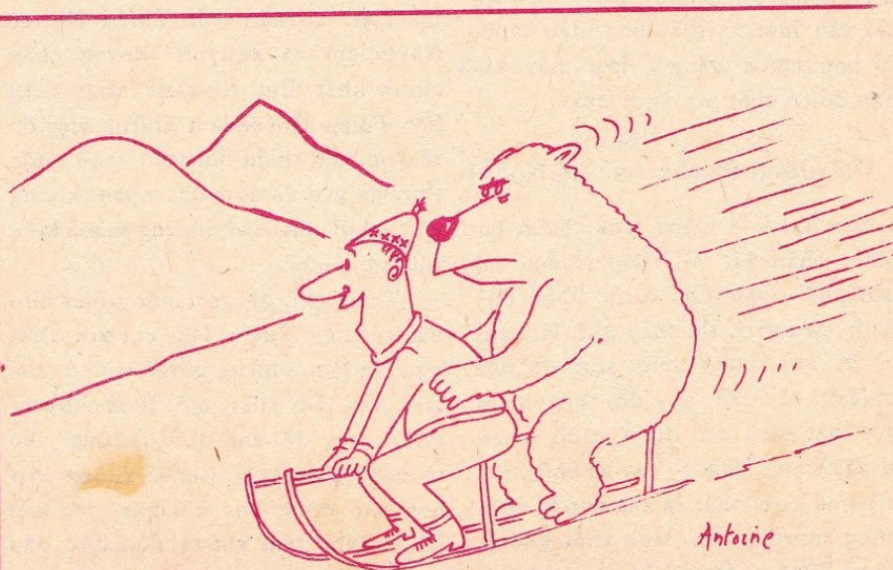
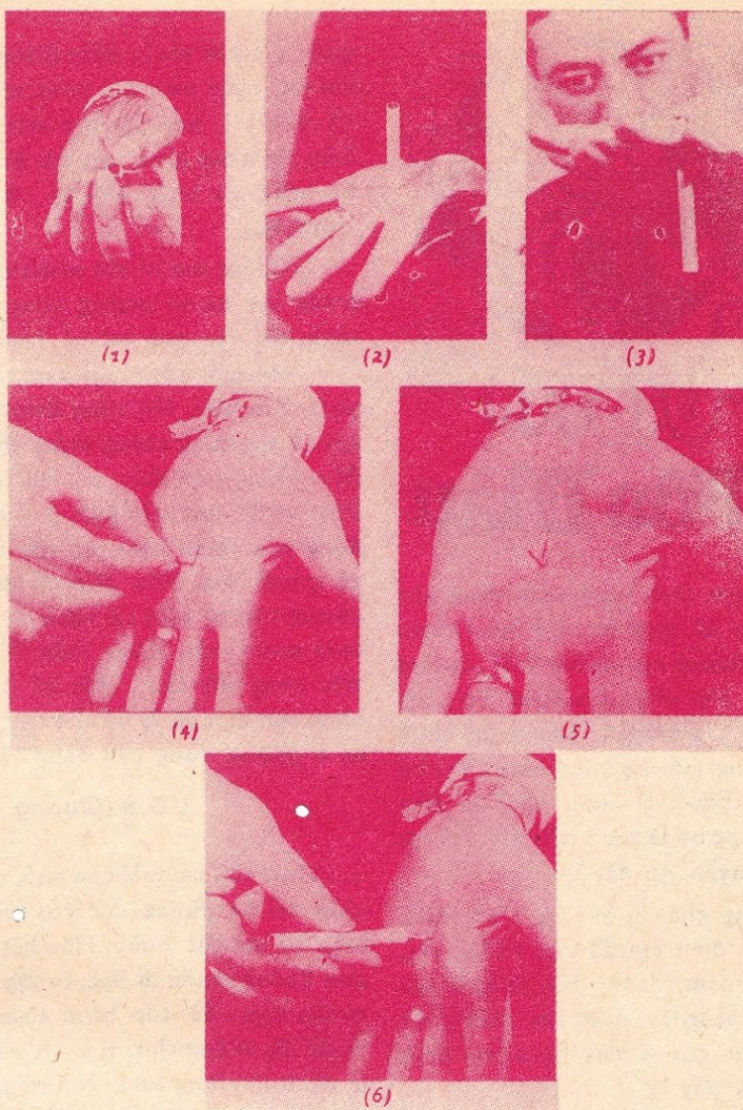
— Bạn lấy một cây kim gút nhỏ, bẻ gấp nó thành hình thước thợ rồi đặt nó vào lòng bàn tay (hình 4).

— Lấy một mẩu băng keo dán cho cây kim dính vào lòng bàn tay. Mũi nhọn chia thẳng lên trên (hình 5).

— Khi cầm điều thuốc trình bày cho khán giả (xem lại hình 1), bạn dùng hai ngón tay đẩy cho đầu điều thuốc xiên vào mũi kim (hình 6). Thế là nó có thể đeo cứng lấy lòng bàn tay mà không chịu rơi xuống.

Ghi nhớ : Cây kim phải theo hình thước thợ và mũi nhọn phải chia thẳng lên trên, thẳng góc với đường chỉ tay đấy nhé.

(Hình và tài liệu của ảo thuật gia Kassagi)

— Ờ nói chuyện gì đi cho vui chứ. Còn sợ hãi gì nữa, mình đã qua khỏi khu vực có gấu trắng rồi mà !

...Hôm chúa nhật, em định ghé tòa soạn để mua một bộ báo «Thiếu Nhi». Nhưng em không biết đường nên em vào nhà sách Khai Trí. Em mua bộ 1, giá 600đ. Sao rẻ thế chị? em tưởng mỗi bộ 700đ chứ! Vì 1 bộ 10 cuốn 500đ (1 cuốn 50đ) và tiền công đóng bộ là 200đ (chị nói với em trong quyền 59 đấy!)

Mừng ghé chị ơi! có 1 bộ thiếu nhi như điều em đã ước từ lâu rồi. Em liền đem cất vào học tủ khóa lại, thỉnh thoảng lấy ra ngắm, xinh ghê! Tuần sau em sẽ mua bộ 2 (em nhìn tiền quả đấy!)

A! NOEL này là sinh nhật của bạn em. Em sẽ tặng 1 bộ báo, chắc bạn em thích lắm nhĩ! Em sẽ gói bộ báo vào một tờ giấy hoa màu xanh, rồi bọc ngoài bằng 1 lớp giấy kính màu đỏ có thắt nơ, xinh lắm..

N.T.B
(Trường Phước An, Thị Nghè)

...Sau khi VN Cộng Hòa chiếm lại những phần đất VC tạm chiếm, em theo phái đoàn (Gia đình Phật Tử) để đi cứu trợ, thì thấy ghê lắm chị ạ. Ổi cha, nhà cửa sụp đổ ngổ nghiêng, cây cối gãy đổ, cháy xém thấy thật điều tàn thảm cảnh (cách thị xã Quảng Ngãi 10 cây số chứ mấy chị) ghê rợn nhất là xác người chết không người chôn, sinh thối không thể tả. (Bởi vì đồng bào chạy không kịp nên bị chết, rồi bị VC chiếm lấy xác không được đánh đọi ngày 49

quốc gia giải tỏa).. Mấy tháng trước em chỉ nghe trên đài hoặc sách báo đã tởn rồi, nay lại tận mắt chứng kiến thì càng kinh sợ hơn. Em đi có ba ngày mà hình ảnh ấy cứ ở mãi trong óc...

...Chúng em đi xin cơm từ nhà trong thị xã và những vùng có an ninh, rồi vét cục lại bỏ trong bao với một gói muối hăm nhỏ, để phát. Xin một lần cũng được 2.000 gói nhưng cũng không thấm thía vào đâu. Đồng bào thấy có xe treo cờ Phật và đề tám biểu ngữ: «Cứu trợ đồng bào chiến nạn» họ reo lên tỏ vẻ mừng lắm. Nếu chị có gan sắt nhưng chứng kiến cái cảnh ấy cũng chảy nước mắt. Hồng thập Tự làm việc cũng dữ lắm. Một số đi phát cơm, còn một số lo tải thương, băng bó ở những vùng còn đang đánh...

L.Đ.S (Quảng Ngãi)

...Thưa chị, em tuổi còn nhỏ, nhưng nhìn cái đà xuống dốc của tuổi trẻ hiện tại mà bất buồn. Hầu hết hình như không muốn đi học, tụ tập năm, tụ tập bảy, đề tóc bờm xờm, hút thuốc lá, miêng chửi thề... Và sau đó là đánh lộn lung tung. Nói tiếng tuổi trẻ chứ thật ra là thiếu nhi cả chị ạ. (Ở Quảng Ngãi cái việc này xảy ra hằng ngày). Hiện nay em nghe thấy dư luận là tuần báo Thiếu Nhi có tín nhiệm và khuynh hướng chân chính nhất. Em tin chắc rằng tuần báo Thiếu Nhi sẽ làm những việc đó sẽ đem tuổi thiếu nhi trên toàn quốc thương yêu và đùm bọc nhau, không còn «chọi nhau» vì những thành kiến nhỏ mọn nữa.

Thưa chị, để góp một phần nhỏ vào tờ báo Thiếu Nhi em xin tình nguyện làm những gì mà em có thể làm. Chị làm siêng gọi Bích chương về cho em để em đi vận động cho tờ báo Thiếu Nhi. Em sẽ xuống lớp học vận động cho tụi bạn đọc báo Thiếu Nhi (em không nói dốt đâu nghe chị)...

T.T.
Quảng Ngãi

...Thiếu nhi muốn vững mạnh hơn nữa để lãnh mạnh hóa xã hội hơn nữa thì phải cần đến một «đoàn thể», đoàn thể đó chắc chắn phải là «đoàn sinh Thiếu Nhi» và muốn cho đoàn thể được đoàn kết, có một tinh thần hào hùng thì cần phải có một lý tưởng chung, vì vậy Hoàng muốn các đoàn viên của Thiếu Nhi, hợp lại thành một đại đoàn du ca Thiếu Nhi, có chi nhánh khắp nơi trên đất nước này cũng như đầu đầu cũng vang vang tiếng hát của du ca Thiếu Nhi. Đoàn tổ chức văn nghệ để ủy lạo chiến sĩ, đoàn làm công tác giúp đồng bào chiến nạn, đoàn góp công cũng như của để giúp đỡ dân nghèo... nói tóm thì «đoàn» sẽ làm những gì mà xã hội đang cần, và nếu được vậy thì từ em bé «biết nói» đến người già cả ai lại còn lạ gì hai chữ «Thiếu Nhi»!..

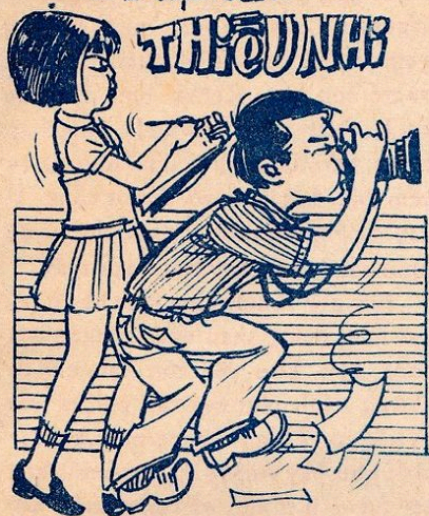
...Còn «nội bộ» thì tinh thần của đoàn viên sẽ lên cao như các «bài hát» chính tay các đoàn viên sáng tác đã được giới thiệu trên trang báo «Thiếu Nhi» và được in chung với những bài du ca khác (cũng do đoàn sáng tác) thành những tập nhạc của «Đại đoàn du ca Thiếu Nhi» Việt Nam này!

Mỗi tuần lễ đoàn viên phải họp mặt để bàn luận về «vấn đề» của «báo nhà» để xây dựng «nó» thêm và thảo luận vấn đề liên quan đến đoàn v.v... thật là «khởi gi chuyện đề mà bàn mà nói» chị nhĩ!

Hoàng chỉ nói sơ về ước mơ của Hoàng, vì cứ mỗi lần đi ngang phố Hoàng cứ thấy cả đám trẻ quanh một hàng bán «truyện hình nhảm nhí» mà giành giật, đôi khi buông những «tiếng không hay», trẻ Việt Nam có thể tệ hại đến thế sao!!! và lại thêm một lần Hoàng nghèn-nghẹn nơi cổ (thà rằng mình không thấy và không ý thức được đi, đang này... ôi chao Hoàng cảm thấy túi hồ cho đất nước mình quá chị à!...

H. Dalat

SINH HOẠT GIA ĐÌNH THIẾU NHI

TIN TỨC SINH HOẠT

Một phiên họp gồm đông đủ các em trong Gia Đình TN đã được tổ chức tại tòa soạn vào hồi 9 g 30 sáng ngày chủ nhật 15-10-1972. Buổi họp đã thảo luận rất sôi nổi đề duyệt xét lại hệ thống tổ chức trong Gia Đình TN đồng thời hoạch định các công tác đề các Tiểu Ban phân phối thực hiện. Sau đây lần lượt các quyết định đã được thông qua:

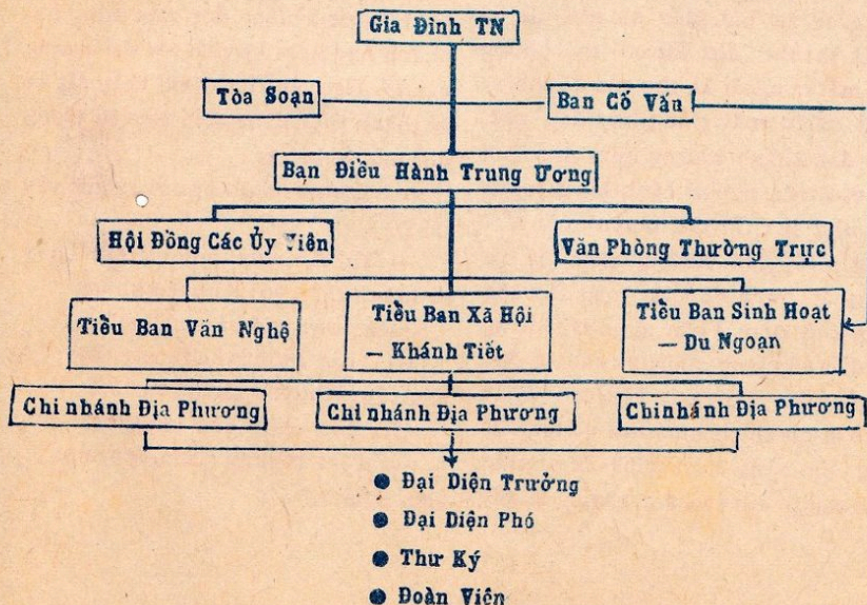
I. Tổ Chức Tổng Quát: Gia Đình TN sẽ tổ chức theo lược đồ như sau:

II. Ban Điều Hành Trung Ương:

1) Nhiệm vụ: Điều hành tổng quát các sinh hoạt của GĐTN tại Saigon, Chợ Lớn, Gia Định — Liên lạc với các em trong GĐTN tại địa phương đề xúc tiến việc thành lập các chi nhánh địa phương. Phổ biến, trao đổi tin tức, đường lối sinh hoạt đề đẩy mạnh các sinh hoạt TN tại địa phương trong khuôn khổ Giáo Dục của Tuần Báo TN.

2) Nhân sự: Ban điều hành Trung Ương, nhiệm kỳ 1972-1973 gồm có:

- Gia Đình Trưởng: Nguyễn Hùng Trương (chủ nhiệm)
- Đoàn Trưởng: Đỗ Phương Khanh (tòa soạn)
- Phó Đoàn Trưởng: Trịnh Việt Thảo (Sinh viên Đại Học Khoa Học SG)
- Đại Diện Tòa Soạn: Nhật Tiến (chủ nhiệm)
- Đại Diện Ban Cổ Vần: Vịt Mò Vũ Văn Việt (tòa soạn)
- Hội Đồng Các Ủy Viên:
 - Văn: Huỳnh Chúc
 - Thơ: Vũ thị Ca Dao (HS Gia Long)
 - Kịch: Trần Mai Hoạt (H.S. Thánh Thomas)
 - Nhạc: Uyên Thụy Phương (HS Khiết Tâm)
 - Họa: Phiêu Ly
 - Thư viện: Đỗ Minh Hoàng (HS Võ Trường Toản)
 - Khánh Tiết: Nguyễn thị Kim

Hải (HS Trưng Vương)

- Xã Hội: Trần thị Long Hương (HS Trưng Thu)
- Y tế: Đỗ thị Ngọc Bích (HS Trưng Vương)
- Du ngoạn: Đặng Quốc Tiến (SV Đại Học Khoa Học SG)
- Văn phòng thường trực:
 - Nguyễn văn Bá (SV Đại Học Vạn Hạnh)
 - Tăng tấn Thi

III— Các công tác dự định sẽ thực hiện trong hai tháng cuối năm 72:

1) Tiểu ban văn nghệ:

- Kiểm kê, tu bổ và phát triển Thư viện GĐ Thiếu Nhi.
- Nghiên cứu thành lập tủ sách Thiếu Nhi ấn hành các tác phẩm dành cho TN.
- Sưu tập các kịch bản Thiếu Nhi có ý nghĩa trình diễn tại lửa trại, trên sân khấu đề ấn hành và phổ biến tới các đoàn thể HS.
- Sưu tập và ấn hành các bản nhạc TN tươi vui, hùng mạnh.
- Phổ biến tin tức thư tịch, các bài phê bình về sách TN tới các chi nhánh địa phương.
- Liên lạc và trao đổi kinh nghiệm viết và đọc với các chi nhánh địa phương.

2) Tiểu ban Xã hội

- Nghiên cứu dự án cho một công tác xã hội sẽ được thi hành trong dịp tết Tân Sửu.

3) Tiểu ban sinh hoạt

- Nghiên cứu các chương trình sinh hoạt hàng tuần tại tòa soạn vào mỗi sáng chủ nhật (ca nhạc, trò chơi, thủ công...)
- Sửa soạn tổ chức cắm trại riêng cho Ban Điều Hành Trung Ương tại một địa điểm gần Saigon.
- Sửa soạn tổ chức du ngoạn Vũng Tàu cho các em trong GĐTN tại Saigon, Gia Định (nếu tình hình cho phép).

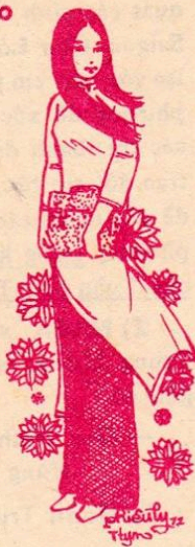
4) Công tác chung:

- Xúc tiến việc đổi thẻ GĐTN loại mới.
- Liên lạc với các em trong GĐ TN tại địa phương đề lập chi nhánh trên toàn quốc.

Khi em bước vào lớp thi tại bạn đã yên vị và đang nói chuyện ran như... pháo. Em chậm rãi xích cặp đến chỗ cạnh Thanh Quỳnh và Nguyễn Thảo. Qua 1 mùa hè, năm nay em lên đệ Ngũ rồi còn gì. Hôm chia ly thật buồn, đầu mùa hè phượng bắt đầu nở. Thảo bảo, nó ghét hoa phượng vô cùng, màu phượng đỏ rực trông chói mắt, khác hẳn với lá phượng xanh rất xinh. Em nghĩ khác, riêng về phượng, loài hoa được mệnh danh là hoa học trò, màu đỏ chói của nó thật hợp với cái oi bức gắt gao của mùa hạ, thứ màu đỏ rực rỡ và kiêu sa. Đôi lúc em cũng thích nhìn màu hoa phượng đỏ rực trên nền trời xanh mùa hạ. Nguyễn Thảo ghét hoa phượng có lẽ vì lẽ khác nữa ngoài màu sắc của nó. Con bé ghét mùa hè! Thảo chỉ thích mùa thu và đông, hay thương những màu hoa trắng và tím. Em bảo Nguyễn Thảo có máu nghệ sĩ ghê lắm, lãng mạn và rất giỏi văn chương. Con bé mơ sẽ là một văn sĩ nổi tiếng. Có lần em nhún vai khi Nguyễn Thảo bảo thế vì em quan niệm rằng văn sĩ chỉ đề tiếng chứ chẳng ra gì! Làm Nguyễn Thảo giận em luôn mấy hôm, con bé yêu văn chương và chỉ thích phục vụ «hết mình» cho văn chương. Hôm đó về em hối hận mãi, mỗi người có 1 ý thích và lý tưởng riêng của mình, 1 chiều hướng để đi theo, thế mà em cứ tỏ ý không bằng lòng lý tưởng của người khác! Quả thật đáng trách. Đạo ấy hai đứa giận nhau, mỗi buổi chiều học về 2 đứa chẳng nhìn nhau. Em thấy lỗi phần mình mà chẳng biết làm sao? Con Loamách kể già vờ ồm. Thế là em nằm luôn làm Nguyễn Thảo lo sợ cuồng quít, còn gửi Thanh Quỳnh mua cam cho em ăn. Huê cả làng. Em và Nguyễn Thảo, Thanh Quỳnh khấn khít, buổi chiều đẹp, Nguyễn Thảo chỉ đôi bướm trắng rồi bảo đó là áo trắng 2 chúng mình và kỷ niệm nhật hoa sao, hái hoa bắt bướm là những điểm màu hồng tô thêm cho tuổi học trò và tình bạn mình thêm đẹp. Văn

Vũ - Thị - Ca - Dao

mùa thu của học trò

sĩ có khác! Nói ra toàn là văn chương!

Nguyễn Thảo, Thanh Quỳnh đã có 1 chỗ đứng đặc biệt trong tim em. Rất Chân và thương mến nhau. Tại em luôn luôn là bộ ba trong những giờ chơi, giờ học và bất cứ lúc nào. Nhưng Thanh Quỳnh không đề cho em nghĩ ngợi lâu. Con bé hét thật to:

— Ê, bồ kia, lại mơ mộng rồi đấy hả?

Và Nguyễn Thảo phụ họa:

— Vô sau, người ta đã xin bà Giám thị cho ngồi thế này vừa ý chưa?

Em vờ lác đầu. Tuy nhiên trong lòng rất vừa ý. Chỗ em ngồi thật xinh. Bàn 3 đứa cạnh cửa sổ. Thanh Quỳnh, Nguyễn Thảo rồi đến em. Ở đây cách xa bàn giáo sư nên dễ bề «phát thanh». Em lại có thể phóng tầm mắt ra ngoài khung cửa để «nhìn» Buổi chiều mây trắng bay đẹp ghê, mây đan thành những cụm nhỏ nằm vắt vẻo trên những cánh lá, mềm và mịn như lụa Thanh Quỳnh cột tóc. Nắng tươi lên những cánh lá bắt đầu quắt queo về thu, màu lá vàng buồn khô giòn. Thân ngọn sao đứng cúi đầu yên lặng, những cánh lá đưa ra gần như trơ trụi. Nguyễn Thảo hay bảo nó thích mùa thu có lẽ vì lá vàng. Em cũng hay thích đếm nhịp chân vang ao xao âm thanh lá gầy

dưới gót, hay cũng Thanh Quỳnh và Nguyễn Thảo tần mần nhặt lá vàng gom lại rồi thả và lại nhặt, làm cầm và trẻ con ghê. Không biết làm sao em lại thích ngắm những lá vàng bay trong trời mùa thu, nhẹ nhẹ và âu yếm biết bao khi vô tình 1 cơn lá bay vương trên tóc, cọ vào má và để nhìn sắc lá khô đẹp hơn màu mây.

Bây giờ là mùa thu, mùa hè vội vã qua mau mang theo những ngọn gió nóng nực. Dấu vết còn lại chỉ có những cánh phượng tàn rơi rải rác và héo rũ. Thỉnh thoảng mưa bụi lất phất như bay vương lên tóc em những hạt nước li ti nhỏ và trong suốt. Em nghĩ giá có mẹ bên cạnh để cùng đứng bên cửa sổ đưa tay đón những hạt mưa nhẹ nhẹ trên tay, nhìn những con chim se se nhỏ bé trú chân riu rít trên cành lá. Chắc là thú lắm!

Tiếng Nguyễn Thảo điều cợt:

— Thục Khuyên đứng nhìn mưa và lá phải không? Nghệ sĩ, gớm! Không thêm nói chuyện với tại này hở?

Em cười cười:

— Đâu có, mà nay Thảo nói nè...

— Cái gì?

— Hôm nay mình hơi ồm...!

— Thế hả? Có sao không? Ồm gì vậy hả Khuyên?

Em chớp mắt cảm động: Thảo lo cho em ghê! Từ chút từ chút, hình như con bé muốn cho em biết rằng nó mến em lắm. Em nghiêng người nhìn thẳng vào mắt mở to nhìn em có vẻ ngạc nhiên, đôi môi hồng nhí nhảnh hay cười và mái tóc dài ngang vai. Ở Nguyễn Thảo em thấy tất cả vẻ thành thật đáng mến gom tụ trong đôi mắt nhìn em:

— Làm gì nhìn người ta dữ vậy hở?

— Tại Khuyên muốn xem Thảo có thành thật với Khuyên không?

Đến lượt con bé chớp mắt:

— Thảo luôn luôn thành thật với Khuyên, Khuyên không tin à?

Em bảo chữa khá vụng về:

— Có! Nhưng Khuyên còn... nghi nghi.

Thảo nhìn em với đôi mắt có 1 chút gì là lạ :

— Thảo đã nói mà...

Em sợ Thảo buồn vội át :

— Thì thôi, tin rồi, tin rồi.

Em tự trách tính mình hay nghi ngờ mọi người chung quanh và nghi ngờ chính mình nữa. Em muốn được như Thảo, Thảo học giỏi và tốt nữa. Có lần em nói với Thảo điều ấy làm con bé cảm động và mắc cỡ nữa, vụng về bảo em : «Sao Khuyên khách sáo quá»

Giờ học bắt đầu. Tiếng Cô giảng bài Việt văn say sưa lời cuốn. Nhưng bản tính lẳng mạn của 1 con bé như em đưa con mắt em lên tận trên cao vút của áng mây hồng. Trên đó hẳn có màu mây phơn phớt như màu hồng của má các cô gái Đà Lạt và chắc cũng có vài sợi tơ trời trắng nuốt như áo cô gái Huế. Chao ơi, nếu, nếu... em được làm 1 đứa con trai, chắc chắn em sẽ nối nghiệp ba làm thân chim bằng vũ. Và những buổi chiều đẹp trời như hôm nay em cho con tàu sắt lượn thật nhẹ nhàng trên những nóc nhà cao, hay bay vút lên trời xanh trong vắt để có lúc em tưởng rằng đó là màu mắt Thanh Quỳnh. Trời xanh như thế chắc hẳn thân con tàu sẽ thật êm chui ngoan ngoãn qua những lộn mây hồng, nuốt nà như màu lụa cột tóc Thanh Quỳnh và xa xa dưới thấp hơn, rừng cây lá xanh ngắt như lá sao hiền hòa trong tập con bé Nguyễn Thảo. Đó là tất cả mộng ước bình thường, nhưng đối với con trai kia, chứ đối với 1 con bé như em có lẽ... ! Em chợt thấy buồn buồn khi nghĩ đến điều đó. Ở trên cao kia hẳn đang có ba trong y phục quân hành lăm lăm bụi không trung và đôi mắt ba sáng long lanh nhìn triu mến cho em thấy trời hồng lên vơn tia nắng mới và nắng sân trường còn ửng, màu lá cây xanh.

Nếu có ai hỏi em làm thân con gái em mơ ước điều gì ? em sẽ không trả lời được đâu. Mà làm sao được khi trong tim em vẩn niềm mơ ước đông đầy, trộn lẫn và phân vân. Nếu em làm con trai em sẽ làm phi công đề giống như ba và là con gái em

mong được như mẹ. Nhưng thật tình trong em còn nhiều sôi nổi. Mỗi khi nhìn dáng cô y tá dịu dàng trong màu áo trắng, em lại thầm lặng ước mơ nếu lớn lên sẽ là bác sĩ đem tình nhân ái trải rộng bầu trời và 1 đời ngập lặn đem bàn tay làm việc thiện. Nhưng mỗi khi nghĩ đến màu áo trắng học trò và vẩn ánh mắt ngây thơ, em lại muốn mình sẽ là cô giáo, bạn với bảng đen phấn trắng đem

học thức dạy dỗ những đứa học trò bé bỏng như chúng em bây giờ. Đề khi nhìn lại thân phận Việt-nam bé nhỏ, họa hoằn em lại nghe 1 niềm tin mãnh liệt : nếu sau này em là Khoa học gia phát minh nhiều điều lợi ích cho nước nhà. Ôi, mộng ước học trò ! Chẳng biết mai sao thế nào, liệu em có đạt được gì chăng ?

Vũ - thị - Ca - Dao
(bút nhóm Hoa Tiên)

QUA ÔNG KÍNH BÁC SẬU RẬU

Tranh vui trọn kỳ của NGUYỄN TÀI

PHỔ BIẾN SÂU RỘNG TUẦN BÁO
THIỆU NHỊ
LÀ GIÚP CHO TỜ BÁO CỦA CÁC EM SỐNG LÂU DÀI

HẢI ÂU

CÁNH BÀNG LƯỢT SỐNG

Mỗi lần con tàu tách bến ra khơi, lên dềnh trên mặt đại dương, là đàn hải âu cũng vỗ cánh bay theo. Con tàu đi tới đâu, nó theo tới đó! Thật là một loài chim không bao giờ biết mỏi cánh bay.

Như một hoa tiêu đại tài, lúc lên khi nhào xuống thấp, có khi lơ lửng, sải cánh bất động giữa không gian xanh ngắt. Đôi khi lên dềnh, bơi lội giữa những con sóng gào thét của trùng dương. Đặc biệt của Hải âu là không bao giờ sợ gió bão. Bất cứ thời tiết nào nó cũng nhón nhơ bay lượn, bình thản không có gì xảy đến. Du khách đã có lần từng chứng kiến một đàn Hải âu theo đuôi một con tàu suốt ngày để kiếm những thực phẩm thừa thãi do tàu thải ra để làm mồi!

● CHIM CHÂN VỊT

Nói đến Hải âu, là người ta phải nói đến đôi chân «vịt» khỏe mạnh và ngắn ngủi của nó. Tùy từng loại hải âu mà chân nó có 4 hay 3 ngón, có móng nhọn và một màng mỏng nối liền các ngón lại trông khác nào chân vịt. Nhờ ở bàn chân khỏe mạnh dẻo dai và ngón có màng Hải âu bơi lội

nhanh nhẹn. Có lẽ vì nhu cầu sinh sống riêng biệt của nó mà tạo hóa đã cho nó đôi chân thật là thích hợp.

Mỏ Hải âu cũng tựa tựa như mỏ vịt nhưng hơi quặp và ngắn.

Lông Hải âu không mấy sắc sỡ thường chỉ có từ một đến hai màu như: Nâu, đen, Trắng xám, Hải âu cũng không thay đổi sắc lông theo thời tiết và khu vực chúng hoạt động.

Có rất nhiều loại Hải âu từ cỡ lớn mà chiều dài cánh có thể đo được 5,6 thước tới cỡ nhỏ nhất cánh chỉ vón vện dài độ 25 cm.

ĐỜI SỐNG CỦA HẢI ÂU

Hải âu lấy mặt đại dương làm địa bàn sinh hoạt và chính đại dương mới là giang sơn riêng biệt của chúng: Kiếm mồi, ngủ, nghỉ dưỡng sức, đùa giỡn đều trên mặt biển cả, trừ khi đến mùa ấp trứng chúng mới rời khỏi giang sơn này mà thôi.

Thức ăn của Hải âu là tất cả các sinh vật sống trong biển từ tôm cua cá ốc cho tới những sinh vật nhuyễn thể cũng vì cái nết «thực bất tri kỳ vị» ấy mà tương đối Hải âu là loài kiếm mồi dễ dàng, và nó đủ hơn các loài chim khác. Tuy vậy, không phải Hải âu nhàn hạ, trái lại cũng vất vả suốt ngày để săn mồi, nhờ ở đức tính

kiên nhẫn, hải âu không bỏ lỡ một cơ hội kiếm mồi nào nó săn đuổi, đeo đẳng đến kỳ cùng.

MÙA ĐẠI HỘI

Mùa nhộn nhịp nhất và coi như mùa Đại hội của chúng là kỳ hải âu làm tổ đẻ trứng. Khi tới mùa, chúng ngưng mọi hoạt động trên mặt biển, bay vào đất liền chọn nơi xây tổ uyên ương. Nơi được coi như lý tưởng nhất là các bãi cát trên ốc đảo, các dãy núi có nhiều khe hốc gần bờ biển. Nếu là bãi cát chúng đào lỗ, ở khe núi chúng nằm trong các kẽ đá. Con hải âu mái chỉ đẻ một trứng. Công việc ấp trứng và nuôi con, cả cặp thay nhau làm nhiệm vụ, giống như chim bồ câu. Khi hải âu con nở được cha mẹ chăm sóc tập tính cho tới khi trưởng thành, có thể tự sinh sống được. Lúc đó mới lìa cha mẹ chúng.

Dòng tộc hải âu có rất nhiều chi tộc, nhưng tượng trưng có 5 loại:

1) *Hải âu trắng cánh phớt nâu*: Đây là loại lớn nhất, trông giống như một con đại bàng. Thân dài từ 1,50-2th. Cánh đo được ước chừng 5th. Có một bộ lông dày và trắng trông rất đẹp. Những lông ống cuối cánh rất cứng và sắc bén như dao, đây là một khí giới lợi hại nhất của loại này. Đêm buông xuống chúng thả mình lên dềnh trên mặt nước để ngủ cho tới khi bình minh xuất hiện. Ngoài cách kiếm ăn theo các con tàu, chúng còn bay lượn trên mặt biển, hai mắt sáng quắc, theo dõi các sinh vật trên mặt biển. Khi gặp mồi, từ trên cao lao thẳng xuống chụp mồi.

2) *Hải âu chân đen*: To sấp xỉ hải âu lông trắng nhưng thân hình nhẹ nhàng, và vóc dáng đẹp hơn. Suốt ngày bay lượn, đùa giỡn trên sóng biển. Khi cần nghỉ ngơi, chúng chọn lựa thật kỹ càng trên cạn và quây quần đậu lại với nhau.

Về mùa hè, chúng tha cành cây, cỏ khô làm tổ hình nón và đẻ chung nhau trong một tổ, ấp trứng và nuôi con cho tới khi tự kiếm mồi được.

3) *Hải âu màu nâu*: Loại này có rất nhiều cỡ tùy theo từng miền

chúng sinh sống. Nhưng đông đảo nhất là ở Nam bán Cầu. Loại này rất hung dữ, khi đói chúng hất cả các loại chim khác để ăn thịt nên người ta còn đặt cho chúng một tên khác gọi là «cướp biển».

4) **Hải âu xám xanh**: Loại này tương đối nhỏ, nhưng có tính mạo hiểm thường rời mặt biển kéo nhau vào đất liền tìm đôi núi đậu. Ngoài các sinh vật ở biển là thức ăn của

chúng, chúng còn tàn sát tất cả những sinh vật khác mà chúng gặp trên bước đường phiêu lưu.

5) **Hải âu đen**: Đây là loại Hải âu nhỏ nhất, dài không quá 25 phân lông đen nhánh, dễ thương. Suốt ngày chờn vờn trên sóng biển không biết mệt. Đặc điểm của nó, khi bay, hai chân để thông xuống làm cho chúng ta có cảm tưởng nó đang nhảy nhẹ

trên mặt biển.

Nói chung thì hải âu là một loài chim biển đông đảo, có mặt trên khắp các đại dương. Có một đời sống riêng biệt. Sự hiện diện của chúng nếu không phần nào làm cho mặt biển sạch sẽ hơn về những đồ thừa thãi thì cũng đã làm tăng thêm vẻ yêu kiều diễm lệ của biển cả, dịu bớt nỗi cô quạnh của người viễn du dong dẫu trên biển cả mênh mông.

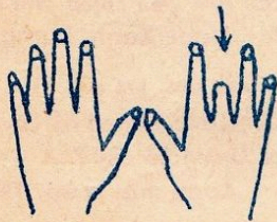
NHÂN BẰNG BÀN TAY

PHAN-BÁ sưu tầm

Khi còn nhỏ tí teo, các Thiếu Nhi chúng ta đã cộng được nhờ bàn tay của chúng ta, nhưng có bao giờ chúng ta nhân nhờ bàn tay chưa? Ta nhân nhờ bàn tay sẽ rất nhanh, chính xác khi nhân cho 9.

Giả sử ta muốn nhân 8 cho 9. Ta hãy trải rộng mười ngón tay ra. Cong ngón tay thứ 8 đếm từ bên trái.Ồ! Kết quả đã có ngay trên bàn tay chúng ta: bảy ngón tay ở bên trái ngón bé cong, 2 ngón tay ở bên phải hay là 72 (hình 1).

ngón thứ 8 cong lại

Hình 1

Làm thử với các số khác từ 1 tới 10, ta sẽ thấy ngay kết quả.

Nhưng, đừng nghĩ rằng hai bàn tay chỉ thay thế bàn cửu chương thôi đâu. Ta hãy nhân 9 cho một số có hai số hạng, chẳng hạn số 46. Bắt đầu với con số 6 của 46, ta cong ngón tay thứ 6 lại. Sau đó con số 4 bằng cách tách rời 4 ngón đầu tiên thành một nhóm riêng (hình 2). Các ngón tay chúng ta gồm có 3 nhóm—4 ngón tay thuộc nhóm ở xa bên trái, 1 ngón ở

ngay bên trái ngón cong lại, và 4 ngón ở bên phải. Tích số là 414.

4 ngón đầu tách riêng ra

ngón thứ 6 cong lại

Hình 2

Lối nhân cho 9 nhờ bàn tay có thể áp dụng cho nhiều số giữa 11 và 90, nhưng không phải cho tất cả. Nào các Thiếu Nhi hãy tìm ra các số không áp dụng lối nhân trên, và tại sao?

NỤ CƯỜI ƯỚC GÌ!!!

Một người nhà quê ra thành thị và ông ta vào xem đá banh. Thấy các cầu thủ giành banh ông khẽ nói với người bên cạnh:

— Ước gì tôi có tiền tôi sẽ tặng mỗi người một trái cho họ khỏi tranh giành nhau một xác.

ƯỚC GÌ!!!

Bé Tý trước khi đi ngủ cầu nguyện
— Ước gì Đà Nẵng biến thành Hội An.

Mẹ Tý nghe liền hỏi:

— Con cầu nguyện chi lạ vậy Tý? Tý trả lời.

— Vì khi sáng trong bài thi con viết lộn Hội An thành Đà Nẵng.

Mẹ!?

THA PHƯƠNG

NGÀY TẬN THẾ 19-05-1910

Loài người rất sợ tận thế.

Có lẽ biết như vậy nên thỉnh thoảng một vài thầy bói, thầy chiêm tinh tiên tri tận thế khiến cho thiên hạ đã phải lấm phen lên ruột. Nhưng rồi trái đất vẫn quay và thế gian vẫn còn nguyên vẹn.

Nhưng lần này không phải đùa vì nguy cơ tận thế do các nhà thiên văn loan báo.

Họ cho biết lúc 4 giờ sáng ngày 19-5-1910, một sao chổi di chuyển với tốc độ 2.760.000 giờ, sẽ đi thẳng vào địa cầu, liệu trái đất chịu nổi sự va chạm đó không?

Trong đêm đó cả thế giới đều hồi hộp. Tại Ba Lê một trận bão dữ dội thổi tới, điện bị tắt. Một người dân thành Budapest chết ở Luân Đôn, 1 người mẹ phát điên ôm con nhảy xuống giếng chết. Hết đêm đó vẫn không có gì xảy ra.

TRÌNH-THỊ-THU-VÀNG
(Sưu tầm)

TRANH ĐỐ 7 ĐIỂM

- 1— Thiếu chiếc vòng ở cổ tay bé gái
- 2— Tóc bé trai dài hơn
- 3— Nách áo bé trai rộng xuống
- 4— Thiếu một cái chén
- 5— Mặt ghế của bé trai mỏng hơn
- 6— Thiếu hai cúc áo nơi cổ áo người chị
- 7— Chân ghế người chị ngồi thiếu hình tam giác

... Bị... tại...

Nhiều khi, mình có những tính xấu mà mình không ngờ rằng đó lại là tính xấu, làm phiền lòng những người khác. Thí dụ như tính đồ thừa; không chịu nhận lỗi. Giả tí có kỳ báo chị viết bài ngắn, mà lại không chịu nhận rằng kỳ đó chị lười. Chị phân trần: «*Tại bữa đó chị bị cảm cúm, nên không viết dài được*». Cảm cúm không phải là ốm liệt giường, rất nhiều trường hợp, có dẫn chứng trong sách, về những người ốm đau triền miên, mà vẫn hoàn thành những tác phẩm vĩ đại. Có khi chúng ta hẹn tới chơi với bạn, ta mắc sửa soạn lâu lắc, đi ra đi vô, dậm dờ cái này, quên nhớ cái kia, tới chừng ngó lại đồng hồ thì đã trễ. Thế là ta vội nghĩ ngay đến một lý do nào đó, thường thường trong trường hợp này thì đồ tại bị kẹt xe là giản dị nhất. Các em thử thí nghiệm coi, khi gặp cảnh đó, thì các em có nghĩ thương bạn phải chờ đợi, hay là đầu óc chỉ tìm có: «*Bị... tại...*» nào cho có vẻ hợp lý. Nấu cơm đề khét, không nhận là vì mãi đọc truyện quên coi chừng, mà đồ tại gạo mới nhiều nhựa, dễ khét. Mượn tờ Thiếu Nhi của ban đem về, đề bữa bãi, em

xé rách, thì than: «*Bị ba má cưng em quá, nên mình không dám đòi*» hoặc: «*Tại tờ báo lớn quá, dễ rách*». Các em ơi! Có những tính xấu quá rõ rệt, ai cũng nhận ra ngay, ví như vết thương trong mình, có thể nguy đến tính mạng. Có những tính xấu nhỏ, thấy như là không có gì đáng kể, nhưng vì nó với mụn ghẻ thì cũng đúng phần nào. Thí dụ cái tính đồ thừa, không bao giờ nhận lỗi. Luôn luôn có tiếng «*Bị... tại...*» ở đầu lưỡi. Mụn ghẻ thì ít làm chết người nhưng nó làm mất uy tín của mình đẩy các em ạ. Tính đồ thừa không làm hại ai, nhưng cũng ảnh hưởng đến tư cách của mình lắm. Nó chứng tỏ mình kiêu ngạo, tự đắc, mà lại hèn, không dám lãnh trách nhiệm. Vậy từ nay nếu chị bị cảm cúm mà không viết bài, chị sẽ nói: «*Chị bị cúm mệt, nên phát lười, không muốn viết bài*» (dĩ nhiên là có thể nói đúng sự thực là mình có cúm, nhưng mà mình cũng có lười). Trễ hẹn với ai, ta không đổ cho vì kẹt xe (ta có thể tránh bằng cách đi sớm một chút cơ mà), Nấu cơm lỡ khét, hãy xin lỗi má và hứa kỳ sau sẽ cẩn thận hơn v.v... Các em thử nghe lời chị ngay trong ngày hôm nay, nếu làm gì không được như ý, các em can đảm nhận trách nhiệm, rồi tìm khuyết điểm của mình thì chúng ta mới tu thân được. Cái tinh thần... «*Bị... tại...*» nó giết chết óc cầu tiến, làm cho mình trở thành tự dối mình, riết rồi mình không còn biết giá trị đích thực của mình nữa. Các em ạ.

Chị Đ.P.K.

ĐỎ PHƯƠNG KHANH phụ trách

CHỊ ƠI!

● *Chị ơi! Đầu các ma soeur có tóc không chị?*

C. Minh Saigon

— Em thử đọc Chuyện Bé Phượng của chú Nhật Tiến coi sao.

● *Chị ơi! Em là con gái sao có râu mép. Làm sao trị được?*

A.Đ. Saigon

— Tại em hát «*Râu cùng ria, nó chừa là chừa ra mép*», nên nó mọc. Nay phải hát «*Thân nam nhi tri kỷ bộ râu, râu ta đây là râu quai nón*» nó sẽ biết nó mọc nhằm vì em không phải nam nhi.

● *Chị ơi! Làm cách nào để khỏi gặp cảnh mồ hôi nhễ nhại khi làm việc cho thư viện Thiếu Nhi hở chị?*

Ngọc Xanh, Trưng Vương

— Phải lau, em ạ.

● *Chị ơi! Chị có bà con với chú Charlot không hở chị?*

Loan mắt mèo, Thị Nghè

— Ủ ừ! Chị hồng chịu đâu. Bà con với chú í rồi ngộ lỡ bị in hình vào truyện bày bán ở vỉa hè thì má rầy chị chết luôn.

● *Chị ơi! Trong tờ Thiếu Nhi, chị thích mục nào nhất, chị hãy nói thật nhé.*

Linh Phương, Saigon

— Nói thật í à! Thế thì chị thích mục «*Chị ơi*» nhất.

Thân mến
Chị MAI LOAN

VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG

Bún riêu

Hầu các bạn đã biết, bún riêu là món ăn tuy bình dân nhưng rất đặc biệt.. miền Bắc.

Tuy thế, ngoài cách nấu riêu bằng cua bể, cua đồng và cáy, ta còn có thể nấu riêu bằng đậu nành trong những ngày rằm và ăn cũng ngon không kém.

Cua bể thì đắt tiền và nhất là...phe kịp tóc ta thì rất sợ cua kẹp, hôm nay Thơ xin chỉ cho mấy bồ cách nấu riêu ngon, sạch sẽ và lành (vì nhà làm). Nhân ngày chủ nhật rảnh rỗi, các tay ngọc hãy mạnh dạn vào bếp hồng trở tài nhé !

Vật liệu :

- 1 kg cua đồng (giá đô 5,7 chục)
- 3 quả cà chua, mắm tôm (ít nhiều tùy ý)
- 5 muỗng bột cà chua, ớt 3 quả to
- Bún 2 kg to sợi và trắng, hai quả me chua
- Nước mắm nêm vừa, bột ngọt, muối, chanh
- Một tép hành lá, 2 củ hành tốt còn vỏ
- Rau sống gồm : sà lách, rau thơm, rau muống chẻ, hoa chuối bào, mỗi thứ một ít.

Cách làm :

Cua mua về rửa cho sạch bún, để cho ráo nước rồi nạy mai cua và mình để riêng ra (coi chừng bị cua cặp đấy nhá).

Phần thân và càng cho vào cối giã nhừ, lấy đến nước thứ hai thì thôi, sau đó gạn vỏ bằng rổ đan mắt kín. Hai lần nước có độ ba lít nước đục thì bắc lên bếp, để to lửa. Lúc đầu, mấy bồ nên lấy đũa khoảng nhẹ để chất thịt cua bên dưới được nổi lên. Lúc chất thịt đã vớt thành từng mảng trên mặt thì lúc ấy mấy bồ đừng khuấy nữa.

Cà chua rửa sạch cắt mỗi quả làm 8 hoặc làm 10 càng mỏng càng tốt rồi thả vào nồi. Nêm muối, nước mắm, bột ngọt cho vừa miệng. Bấy giờ thì mấy bồ cho nhỏ lửa thôi rồi đun vung lại, và yên chí đi nạy gạch.

Mai cua mấy bồ thấy có chất vàng vàng, thì đấy là gạch cua, ăn rất béo. Bồ lấy cây tăm khều ra chén nhỏ. Bắc chảo lên bếp, cho mỡ, bỏ hành lá, hành củ xắt nhỏ cho xem thêm rồi thả gạch vào.

Khi gạch đã chín đỏ thì mấy bồ thả vào nồi riêu, thả me cạo vỏ sạch sẽ vào cùng lúc, chờ 15 phút nữa là

mấy bồ đã hoàn tất nồi riêu rồi đây !

Cách trình bày mấy bồ cứ xem trộm mấy bà bán hàng là biết cách.

Nếu không thì đây, Thơ xin mách giúp :

— Rau sống và các thứ rau để bên dưới

— Để bún lên trên

— Sau đó, mấy bồ chan nước riêu lên

— Nêm mắm tôm vào

— Ớt xắt nhỏ (có thể thả vào dầm)

— Chanh cắt làm năm (bỏ lõi)

Rải ớt, vắt chanh lên trên, có thể rắc ít tiêu. Đấy bồ đã có bát riêu ngon lành, mà bây giờ mấy bồ chỉ đọc không cũng đủ rõ nước miếng rồi, sự «điều tiết tâm linh» mạnh lắm đi nhé !

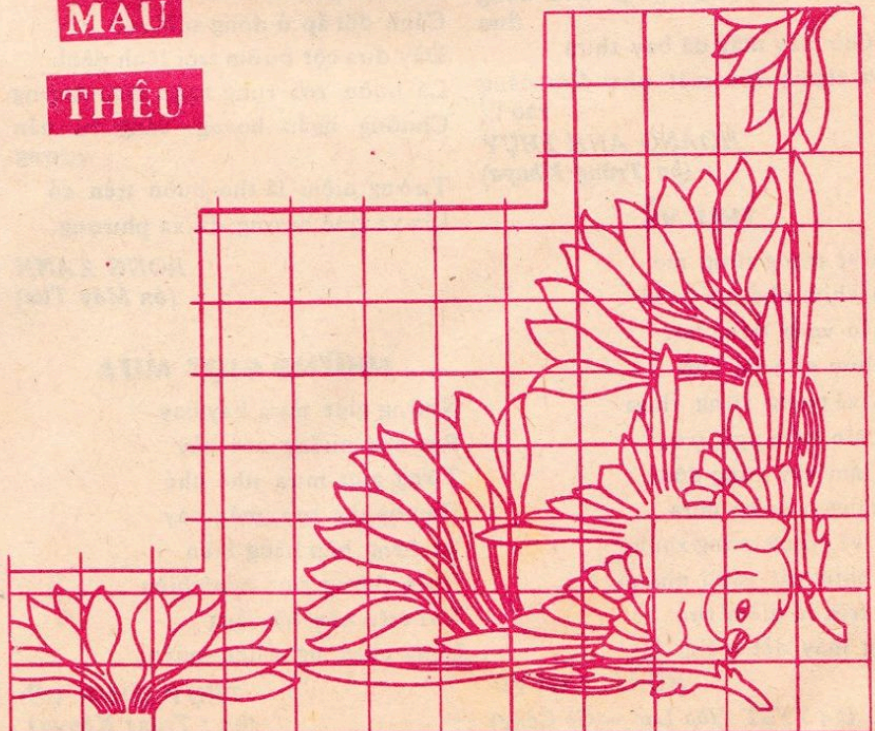
Xin hẹn mấy bồ ở kỳ sau, có nhiều món hấp... nước bọt lắm.

Thân ái.

Thơ Thơ

MẪU

THÊU

bướm TRONG VƯỜN

LỜI BÉ

(Vĩ Mỹ Hạnh...)

Má ơi xem chú bướm vàng
Không bay cứ đậu bên hàng cau xanh
Làm sao không đỗ trên cành
Đề con thấy nắng trong lành đọng đưa

Giờ này mây đã bay thưa
Trời thanh gió mát như đưa nắng vào !!!

HOÀNG ANH THUY
(bn Trăng Khuya)

THU VỀ

Thu về trong rừng mơ
Đàn chim nhỏ ngỡ thơ
Liều lo vang tiếng hót
Ôi chim nhỏ đại khờ
Thu về trong rừng thưa
Con sáo nằm ngủ trưa
Gió làm cây rung động
Lá vàng rơi như mưa
Thu về trong rừng xanh
Đàn chim cắt cánh nhanh
Bầu trời là diềm tựa
Cùng mây dệt mộng lành...

HOÀI LINH VŨ
(bn TTST Hòa Lạc — Gò Công)

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

GIỮA THIÊN NHIÊN

Cho Rong Lam

ĐÀ LẠT :

Ơi ! trời Đà Lạt heo hút mờ
Sương hồng phả ngọn như giấc mơ
Cỏ cây se sắt màu lá biếc
Nhắm mắt ngủ ngon xanh ngu ngơ
Từ độ thu sang lá đỏ đầy
Suối mơ nhẹ chảy về thiên thai
Vần theo lá chết khô xương bé
Giữa lòng thời gian bay rất xa.

NHA TRANG :

Ơi ! có nghe trời vừa dỗi xanh
Mơ man trên sóng vỗ bên vành
Gió phả hồn thơ buông vạt vật
Giữa cảnh núi đồi màu thiên thanh
Và như cát trắng nằm bằng khuâng
Chôn chân vỏ ốc đẹp muôn phần
Dấu chân chim nhỏ về lên cát
Cát trắng chơi vui hồn phân vân

BAN MÊ :

Ơi ! mấy cụm hoa cười e ấp
Giữa lòng đất đỏ nhẹ buồn tênh
Cánh đời ấp ủ dòng suối mát
Đầy đưa cột buồm trôi lênh đênh
Lá buồn rơi rụng ngập giáo đường
Chuông ngân hoang vắng ru vãn vương
Tưởng niệm lá thơ buồn trên cỏ
Lìa xa quê hương du xa phương

RONG XANH
(bn Mây Tím)

NHỮNG GIỌT MƯA

Những giọt mưa bay bay
Rơi nhẹ xuống nơi này
Từng giọt mưa nhỏ nhỏ
Đan quyện tựa mây bay
Bé đứng bên hàng hiên
Nhìn những giọt mưa hiền
Rơi trên nền hè vắng
Lòng chợt nghĩ liên miên.

THUY MINH VŨ
(bn : Trăng Khuya)

VƯỜN HOA MÙA THU

Ngủ yên trên bờ cỏ
Xinh xinh đáng Hồng Nhung
Thương yêu còn bỏ ngõ
E ấp được tình chung
Một thoáng nở rồi tàn
Áo mơ còn ấp ủ
Vương vấn nét ngỡ ngàng
Mười Giờ sâu ủ rũ
Nắng nhạt, gió heo may
Áo vàng : phôi hương sắc
Hoàng-Cúc ; áo thơm bay
Long lanh tràn lên mắt

Diễm Phượng (NGUYỄN THỊ HỒNG)

Áo trắng Lê văn Duyệt Gia Định

CÓ NHỮNG ƯỚC MƠ

Ai đó còn đang xây tuổi xanh,
Ai đó còn đang xây mộng lành.
Ai đó ước mơ ngày mai đẹp,
Ai còn nuôi tiếc nắng tàn nhanh.

Tôi vẫn hằng mong xây tuổi xanh,
Tôi vẫn hằng mong xây mộng lành.
Tôi vẫn ước mơ ngày tươi đẹp,
Và tôi nuôi tiếc nắng tàn nhanh.

Xây một nhịp cầu xây tuổi thơ,
Xây bao mộng đẹp vẫn đợi chờ.
Xây cả cung mây và điện ngọc,
Ước ao xa quá tựa cơn mơ.

Chừ kết từng cánh hoa hương dương
Kết sao một chuỗi đẹp thiên đường.
Xem ngày tháng mộng như tiền bối,
Rộn mở trong lòng bao mến thương.

VŨ VĂN CHƯƠng
(Thi văn đoàn Lạc Hồng VT)

MÙA ĐÔNG ĐI HỌC

Buổi sáng chân chim bước đến trường
Trời đông lạnh lạnh dốc mù sương
Em nhanh chân bước không ngần ngại
Cố gắng học chăm thầy mẹ thương
ĐAN QUY

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

MỘT CUỘC ĐUA KỶ LẠ

Một thế kỷ trước đây nhà văn hài hước của Hoa Kỳ Mark Twain đã viết một truyện khôi hài nhan đề «Tài nhảy trứ danh của con ếch». Đó là một câu chuyện gian lận, diễn hình cho phong tục của miền Tây Hoa Kỳ trong thế kỷ vừa qua. Truyện kể một người lạ mặt lên vào trong trại của những người đi tìm vàng và dùng những viên chì trong đạn ghém nhét vào trong người con ếch sắp tranh giải nhảy xa. Đến khi người ta đem nó ra thi nhảy, «thì nó cứ đứng ý xác ra, không cử động nhúc nhích được, như bị trời trồng vậy».

Truyện ngắn trên đây đã mở đường cho nhà văn hài hước Mark Twain tiến lên đài danh vọng.

Vào ngày Chủ nhật tháng 5 năm 1965, dưới ánh nắng xán lạn như đề suy tôn nhà văn hào đã khuất; 23.000 người nô nức kéo nhau đến trại Angels, tiểu bang California, để tham dự một cuộc chơi thể thao vừa lạ lùng vừa vô lý, mệnh danh là Đại Hội Thi Ếch Nhảy Xa.

Đây là giai đoạn chót của thời kỳ vui nhộn ở trại Angles. Đại hội lần này có tính cách đặc biệt quan trọng, vì năm 1965 là năm kỷ niệm đệ bách chu niên ngày phát hành tập truyện hài hước của Mark Twain.

Cuộc thi gay cấn đó đến nay mọi người còn nhớ rõ ràng. Thế nên, vừa mới nghe nói đến ếch Phi Châu, ai cũng hồi hộp.

Luật lệ cuộc thi đã được xác định qua lời tuyên bố của ông Urle Minte, Thị trưởng Thị xã Ếch kiêm Trưởng ban tổ chức:

— Ếch dự thi phải nhảy 3 lần. Cấm không được đụng mình ếch sau lần nhảy thứ nhất. Khoảng cách được tính là khoảng cách từ điểm khởi hành đến chỗ ếch chạm mặt đất sau lần nhảy thứ ba.

Cuộc thi năm 1965 diễn ra trong cảnh tức cười và ầm ĩ. Một anh ếch vừa được đặt ngồi ở điểm khởi hành,

tức thì người «dô kê» dậm chân, dậm tay, huýt sáo, thọc gậy, chọc léc, tìm cách gây vò ếch của mình và nhảy cá tung chung quanh để kích thích nó.

Muốn ếch nhảy vọt thật xa, phương pháp thông thường là thúc mạnh vào đít ếch và đập nhẹ vào dưới cằm nó. Nhưng thực ra không ai biết được động lực nào phát động ý muốn nhảy của giống ếch.

Khi ếch đã nhảy ra khỏi điểm khởi hành rồi, người «dô kê» liền chạy theo ngồi thụp xuống bên cạnh, đập chân mạnh, la hét, cầu khẩn, khích lệ, huýt gió đến nỗi thở không ra hơi. Đám đông cũng gào thét để mách nước và thổi còi ầm ĩ. Thật không sao diễn tả nổi sự bực lộ khuynh hướng của con người, một thứ khuynh hướng man rợ và cổ xưa thúc đẩy người ta khắc phục nỗi mà thường thường là hoài công vô ích.

Có 42 con ếch tranh giải. Đây là những «đấu thủ» đã được tuyển chọn trong số 2.000 «đấu thủ» khác, sau khi qua vòng loại ở các địa phương, tại Hoa Kỳ cũng như tại các quốc gia khác. Nơi đây qui tụ những con ếch nhảy tài nhất của Mỹ Châu, phần nhiều thuộc giống Rana Catesbeiana, và một con ếch duy nhất, có biệt tài từ Phi Châu gửi sang.

Giải thưởng 1.000 đô la sẽ dành cho «tuyên thủ» nào phá được kỷ lục Quốc Tế đã lập được trước đây với 5 thước 21. Nếu không có ai phá kỷ lục, thì con nhảy xa nhất sẽ được giải thưởng 300 đô la.

Trong số ếch tranh giải, phải kể đến anh ếch NUClear Ned, tay cừ khôi trong toán tuyên thủ của xứ Clark. Chả vì xứ Clark thuộc tiểu bang Nevada, gần nơi thí nghiệm nguyên tử của Hoa Kỳ, cho nên anh ta mới có cái tên dữ dội như vậy. Và chẳng, anh cũng có một sức mạnh phi thường không kém chi nguyên tử. Trong cuộc thi tại Nevada, anh đã nhảy một khoảng xa ghê gớm: 5,72 thước. Đến dự đại hội này, anh ngự trong chiếc thùng bọc sắt.

Ông bầu của anh và những người

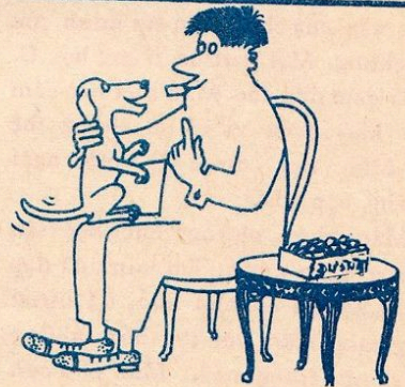
săn sóc anh tuyên bố anh mang rất nhiều chất phóng xạ trong người, đến nỗi nước da của nó ánh sáng lấp lánh trong đêm tối.

Ban tổ chức đại hội bầu cử một phái đoàn đến tại chỗ quan sát hiện tượng ấy. Khi phái đoàn trở về, các nhân viên ông nào cũng say ngất ngư, mũi các ông còn bóng loáng hơn nước da của NUClear Ned, và ban tổ chức đã phải nghe một phúc trình vừa rời rạc vừa chẳng chứng minh được gì cả.

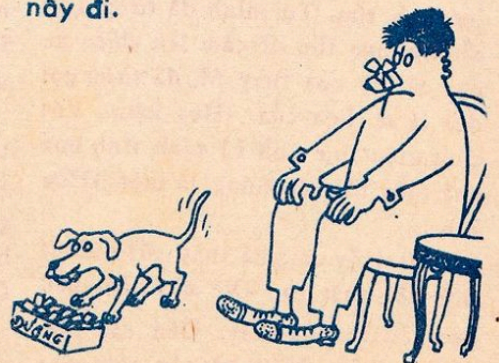
Anh ếch đại diện duy nhất của Phi Châu cũng làm cho nhiều người tranh giải lo âu hồi hộp.

Một tay «tuyệt phích» quả quyết rằng giống ếch Phi Châu tung người mạnh như thuốc nổ vậy. Người ta chưa quên rằng kỳ đại hội 1950, chỉ một chút nữa, giải thưởng về tay anh ếch Phi Châu. Anh này thuộc loại ếch xanh do ông Jonathan Leakey ở Johanne Sburg ghi tên. Những người dự thi năm ấy kể lại rằng anh ếch xanh do được chừng 5 phân, chân dài gấp đôi mình. Nhưng điều lạ lùng nhất là mồm anh dài và nhọn hoắt.

(xem tiếp trang 30)

— Ki Ki, măm măm viên kẹo này đi.

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

Kỷ niệm tuổi học trò

• LÊ MÃN

C.T ngày... tháng... năm...

Hàng, Hồng Hoa, Điệp, Dung !.

Mãn về C.T học đã được hai năm.

Hai năm ; một thời gian không ngắn. Nhưng sao Mãn vẫn nhớ trường của tụi mình. Cứ đặt chân đến trường mới Mãn lại thấy buồn. Mãn muốn gặp lại thầy cô cũ, gặp lại mấy bồ. Mãn nhớ quá những kỷ niệm đáng yêu của thời gian tụi mình còn học chung. Mãi trường trung học C. M đã đem đến cho Mãn biết bao cảm tình khó quên và có lẽ không thể nào Mãn tìm được ở một ngôi trường nào khác.

Mãn nhớ những buổi học sân trường ngập nước. Tụi mình đã đắp những khuôn ao nhỏ nhỏ, đã đứng trong hàng hiên vói tay hót những con cá nhỏ trong nước. Mãn nhớ con mương hẹp ở cuối trường đầy hoa lục bình tím. Tụi mình đã từng ngắt những hoa tím đó cắm lên chiếc xe đạp cũ kỹ của thầy M, đã từng gọi đùa là xe hoa của «Hoa hậu». Với dáng điệu thư sinh và tánh tình hòa nhã thầy M thật đúng là một «Hoa hậu»...

Hết mấy chị phá thầy với những chữ viết thật to : «Xe này bán» gắn trên yên xe của thầy. Đến các anh dấu xe thầy. Mấy bồ còn nhớ một buổi chiều thứ bảy ? — Buổi chiều

hôm đó lớp mình được về sớm. Thầy đang bận dạy lớp bên cạnh. Anh trưởng lớp Babilac «Trường Xuân» đã cùng các tay lém của lớp mình làm lễ «thượng xe» — thay vì thượng kỳ — kéo xe của thầy lên chốt cột cờ ! Hôm đó thầy đã phải thất vọng, và chán nản đi bộ về nhà. Sáng thứ hai bác Năm lao công tìm thấy xe thầy khi bác đem cờ ra treo. Bác cho xe vào «an tọa» trong văn phòng. Thầy mới biết là bị học trò mình phá. Thầy chỉ cười xòa. Thầy rộng lượng quá phải không mấy bồ ? Lúc đó tụi mình đã quá vô tư, quá trẻ con, không biết đó là một hành động có lỗi. Tụi mình chỉ thấy vui vì tính lém được thỏa mãn bởi việc làm của các bạn...

Mãn thêm sống lại những giờ phút dễ thương của tuổi học trò. Tụi mình đã buộc gọn vạt áo dài để chơi u nơi sân trường. Mỗi lần «ngoại» giám thị xuống lớp bắt gặp. Tụi mình ù chạy trốn. Dù vào lớp bị «ngoại» diêm mặt : — «Học lớp sáu, lớp bảy mà còn chơi như con nít tiểu học bảy, tám tuổi. Phải đứng đắn lại, tập làm thầy, làm cô với người ta...». Nhưng tụi mình ham chơi, nên vẫn chứng nào tật nấy...

Mãn thấy nhớ những buổi sáng chúa nhật. Tụi mình đã xin hoa để trồng vào khu đất nhỏ sau lớp. «Vườn của tụi mình có những luống hoa đẹp. Lớp mình đã được các thầy, cô khen với bàn đầy những lọ hoa tươi xinh xắn.

Mãn nhớ mái triều đình của tụi mình. Khi Mãn đi rồi ngôi hoàng hậu đã có ai thay chưa ? — Hàng quân vương vẫn học «chi» — Quân sư «quạt nón lá» Hồng Hoa vẫn còn đa mưu túc trí ? — Quận chúa «xi dầu» Điệp và ngự đệ Dung chắc vẫn lém như thuở nào chứ gì ?...

Triều đình của tụi mình thành lập hẳn hoi, Mãn tưởng tụi mình sẽ mãi học chung nhau. Ngờ đâu bây giờ Mãn lạc lõng giữa trường C.T, bỏ cả triều đình vàng son lại ở tỉnh C.M xa xôi...

Mấy bồ ơi !.., Mãn không thể nào quên được buổi chiều cuối niên học ; niên học tụi mình xa nhau.

Năm đưa đã dự buổi tiệc tiễn đưa nơi quán nước cạnh trường. Một buổi tiệc, bằng nước ngọt. Uống xong, năm đưa tranh nhau kéo tay bạn lại để dành trả tiền. Mấy anh bàn bên cạnh đã trêu : «Trời ơi ! gì nữa đây ? — Các cô bé, đừng đánh nhau trong quán nước». Buổi tiễn đưa thật là ngây thơ và dễ thương. Nhưng cũng thật là buồn... Đứa nào cũng nước mắt rưng rưng, nghẹn lời tranh nhau dặn — «Mãn ! về học ở C.T mấy nhớ viết thư cho tụi tao...»

Lời nói của mấy bồ thật là mộc mạc, hàm chứa những cảm tình chân thành. Mãn chỉ biết gật đầu, rồi quay mặt ngược nhìn hàng phượng tro xương trong sân trường, dấu không cho mấy bồ biết là Mãn đang ứa nước mắt...

Ôi ! cả triều đại của tuổi hồng, với những kỷ niệm ngọc ngà. Giờ đây Mãn phải xa tất cả... Hàng, Hồng Hoa, Điệp, Dung... mấy bồ có muốn sống lại những giờ phút đầy tràn thương yêu, những kỷ niệm đẹp như nạm ngọc của thời gian xưa không ? — Chắc là không được rồi phải không mấy bồ ? Mãn, cô bé tung tăng nô đùa trong khuôn trường CM cũ nay đã bị loại khỏi vòng rào của thiên đường kỷ niệm rồi. .

Mãn ao ước vào một buổi chúa nhật đẹp trời nào đó. Chúng ta cùng họp mặt nhau nơi sân trường CM cũ. Cùng nhắc cho nhau nghe những kỷ niệm xưa. Những kỷ niệm có khung trời xanh lơ, có hàng phượng lung lay trong gió, có sân cỏ xanh thẫm, có những dãy lớp quét vôi vàng hiên dịu... Tụi mình sẽ tràn ngập trong nỗi triu mến của lòng mình với kỷ niệm chung quanh ; những kỷ niệm quý giá của tuổi học trò. Những kỷ niệm mà Mãn tin rằng khi bước chân ra khỏi cuộc đời học sinh, tụi mình sẽ còn mãi lưu luyến, nhắc nhở và ước ao... Mãn vẫn mong có ngày chủ nhật đó và muốn được thỏa mãn ước vọng dù chỉ là trong giấc mơ Hàng, Hồng Hoa, Điệp, Dung ơi !..

Nhật ký cho một ngày trại

Chủ nhật ngày...

8g30... Lớp em dựng lều xong đầu tiên, ra trình diện thầy hiệu trưởng (trại trưởng) nhận mệnh lệnh mới. Thầy ngỏ lời khen lớp em có tinh thần hoạt động và nhanh nhẹn. Đồng thời thầy trao cho Năm (trưởng lớp) một bức mật thư. Chúng em giải tán rút về lều. Trong bức mật thư vôn vôn hai hàng chữ:

«Món diêm tâm

Nhận tại lều chỉ huy»

Được viết bằng nước chanh, nổi bật dưới ánh sáng của đèn cầy.

Năm và Tiến đi nhận món diêm tâm, em đưa mắt về phía trại trưởng. Một hai lớp khác đang ra trình diện...

Em ngồi trên phiến đá vừa nhai miếng bánh mì patê vừa nói chuyện cùng các bạn. Trên cành cây xoài đối diện, một hai tiếng chim cũng hót vang...

9g... Có tiếng còi tập hợp, học sinh toàn trường theo hình chữ U. Dẫn đầu là thất 1, thất 2 và sau cùng là lớp em, thất 5. «Tic», chúng em ngừng chạy, hình chữ U méo mó được sửa lại vuông vắn và cân xứng.

Giờ này là giờ học hỏi dưới hình thức mỗi lớp trình thuyết. Lớp em lên sau chót, Hoàng, một tay ăn nói và thông minh sẽ lên trình thuyết tác phẩm «Hồn bướm mơ tiên» của Khái Hưng. Đầu tiên là thất 4, một chị đề tóc dài, cao lêu nghêu ra. Tay chị cầm micro, ăn nói nhỏ nhẹ và rất bé, khiến thầy Việt văn phải dục. Chị quay lại nhìn thầy rồi tăng cường độ, vẫn bé nhưng dễ nghe hơn. Lớp chị trình thuyết tác phẩm «Đoạn tuyệt» của Nhất Linh. Bài vừa chấm dứt những cánh tay đưa lên thắc mắc... nhưng chị cũng đáp được xuống xé tuy có ấp úng. Rồi tới thất 2, cũng lại con gái. Chị này đề tóc dài nhưng lùn tịt và mập mạp, chị trình thuyết cứ y như học bài vậy đó...

Mấy lớp con trai thất 3, thất 1 cũng lần lượt lên.

Sau cùng là lớp em, c' ینگ em lách

lối cho Hoàng đi. Em bảo Hoàng «cố gắng nhé» Hoàng nhìn em với đôi mắt hết sức tin tưởng và nở một nụ cười thật tươi.

Khác với những lớp khác, Hoàng nói mạnh như một nhà diễn thuyết tài danh. Ở dưới chúng em nhìn Hoàng khuyến khích...

Hoàng trở về chỗ với những tràng pháo tay nổ vang...

Giờ học hỏi qua mau, thầy Việt văn ra dấu chấm dứt và tổng kết. Sau đó thầy tuyên bố kết quả «giải danh dự» về học hỏi. Máy trăm con mắt chờ đợi, riêng em, em hy vọng lớp em sẽ thắng. Quả đúng không sai, những tiếng vỗ tay vang lên lần nữa. Hoàng thay lớp ra nhận cờ danh dự thêu hàng chữ bằng chỉ đỏ thật đẹp. Nhưng có lẽ cái vui chung của mọi người là 3 giờ học hỏi này đã mang lại cho chúng em ít nhiều hiểu biết các tác phẩm của các tác giả trong Tự lực Văn đoàn.

12g... chúng em ăn buổi cơm trưa bằng bánh mì thịt, vừa ăn vừa hát. Thầy hướng dẫn cũng hưởng ứng làm chúng em cảm động và thích thú. Có lẽ đây là giờ phút thầy trò gần gũi nhau hơn bao giờ hết. Nếu ban giám đốc cho nấu cơm chắc còn nhiều điều thú nữa...

Ăn xong em nằm ra lều ngủ, đến lúc Năm gọi ra tập hợp để coi các lớp trình diễn văn nghệ...

14g... Văn nghệ diễn ra thật nhộn. Tuy có nhiều điều thiếu sót, nhưng có lẽ người ta mến nhau ở những cái sơ hở đấy.

Cuộc vui chấm dứt và thầy Nhạc tuyên bố kết quả. Giải văn nghệ được trao cho thất 3 với vở kịch cơm Tây.

15... Chúng em nhờ lều thu xếp lại ba lô. Cả khoảng sân cắm lều đã được nhờ hết, dành lại sự trống rỗng. Chúng em tập hợp lại nắm tay nhau hát bài già từ, rồi kiêng ba lô lên xe về...

16g... Một ngày sắp qua, mang theo những kỷ niệm thật vui trong buổi cắm trại đầy thương mến.

Chiếc xe lam chuyển bánh, em nhìn lại khu cắm trại vẫy tay giã biệt...

HOÀI NAM TOÀN

ANH SANG ĐẸP

Chính trong những câu ngắn ngắn người ta tìm thấy những tư tưởng bao la.

Anatole France

— Bạn hãy luôn luôn tha thứ người khác nhưng chớ bao giờ tha thứ bản thân.

Syrus.

— Kẻ hay hiểu danh, Việc làm thường giả dối.

Lã Khôn.

— Một cách hay nhất để thành công trên đời là: khởi sự làm những gì mình thường khuyên bảo kẻ khác.

A. Lincoln

— Một tháng ngồi trách móc sao bằng một giờ hoạt động. Giờ ấy làm cho lòng ta nhẹ và túi ta nặng.

Franklin

Hương Cà Mau (sưu tầm)

HAI CHÚ CHUỘT PHIÊU LƯU

1 2 3 4 5 6 7 8

CHIẾC HẢI KIM CƯƠNG

(HAY TRUYỆN TẮM CÁM TRUNG HOA)

Câu chuyện Tắm, Cá thần tiên tuyệt đẹp hầu như các trẻ em trên thế giới đều biết đến.

Chúng tôi xin kể một chuyện cổ tích ở Trung Hoa cách đây hơn 10 thế kỷ, thuật lại một cốt truyện rất giống câu chuyện về nàng Tắm V.N cũng như Cendrillon ở P.íp.

Cách đây rất lâu, tại Trung Hoa có một người đàn ông rất cần cù và hiền hòa sống ở miền núi nọ. Người ấy góa vợ và chỉ còn lại một cô con gái nhỏ bé xinh đẹp tên là Hiền. Về sau, ông ta tái giá với một người đàn bà, người đàn bà này không mấy thương yêu cô bé gái. Cô bé này rất có khiếu về nghề trồng trọt. Nhưng đến khi người cha chết, cô ta không còn được sống nhàn rồi nữa, trái lại bị bà dì ghẻ bắt phải làm những công việc nặng nhọc như: nào là chẻ củi, đi múc nước tại các giếng sâu thật nguy hiểm v.v...

Một hôm, trong lúc kéo nước lên, cô bé thấy trong gàu nước xuất hiện một con cá mình có vảy óng ánh vàng và vây cá màu đỏ, vì quá thích con cá, cô ta đem về nhà nuôi trong một cái chậu lớn, săn sóc thật chu đáo và rất quý mến con cá.

Đến khi con cá lớn lên và không thể ở trong chậu được nữa, cô ta đem con cá đến thả vào một cái ao gần nhà, và ngày ngày cô ta không quên mang theo một phần cơm của mình

— Suốt ngày bỏ củi dưới cặp mắt soi mói của dì ghẻ.

cho cá ăn. Mỗi lần thấy chiếc áo Hiền đến gần ao, con cá nổi lên ngóc đầu khỏi mặt nước để tỏ sự vui mừng khi được gặp chủ.

Bà dì ghẻ đề ý đến sự đi lại bí mật của cô bé. Sau vài ngày dò xét, bà đến gần ao để chứng kiến rõ về con cá lạ kia.

Bà tìm cách sai bảo Hiền đi xách nước tại một ngọn suối thật xa. Thừa dịp đó, bà ta lấy áo của Hiền mặc vào và bà tiến đến gần ao. Vì nhìn lầm

chiếc áo, ngỡ là chủ của mình, cá vui mừng không ngần ngại tiến đến gần bờ ao. Thật vô phúc cho con cá, không còn kịp nữa vì người đàn bà độc ác ấy sau khi rút nhanh cây dao sắc bén đã chém ngay vào con cá. Giết xong, bà đem về nhà làm món ăn bữa tối, sau đó bà lấy xương chôn dưới một đồng phân.

Đến khi về tới nhà, cô ta chạy ra ao thăm con cá nhưng không thấy cá đâu. Cô ta vừa khóc vừa đi vào rừng

— Mỗi lần Hiền tới, cá nổi lên đón thức ăn.

— Bà dì ghẻ ác độc đem cá ra làm thịt.

để lượm củi, cô ta bỗng gặp một người lạ mặt, người ấy nói: «Ta biết lý do của con khóc; nay ta cho con hay rằng, con cá ấy đã bị bà dì ghẻ ác giết chết. Nhưng con đừng buồn nữa, hãy về tìm xương còn lại của nó dưới đồng phân, rồi đem dẫu vào phòng con. Mỗi khi con muốn ước điều gì, con sẽ được mãn nguyện ngay.

Hiền trở về nhà làm y lời của người ấy dặn. Rồi nó thăm khấn xin áo quần đẹp và đồ nữ trang; cô bé rất kinh ngạc vì thấy áo quần và nữ trang hiện ra trước mặt.

Vài hôm sau, có một đại lễ dành riêng cho những người có tiếng tăm trong vùng đến dự. Bà dì ghê dẫn theo cô gái của bà đi dự lễ, nhưng bà không cho Hiền đi theo, bắt cô ta ở nhà trông nom hoa quả trong vườn.

Sau khi còn lại một mình ở nhà, cô ta khấn với xương cá, xin một chiếc áo bằng lụa đẹp. Sau khi được toại nguyện, cô ta mặc chiếc áo đẹp ấy vào và đến dự lễ. Lúc ban đầu, bà dì ghê và đũa con của bà không nhận ra nó, nhưng riêng Hiền, vì nàng thấy hai mẹ con cứ nhìn mình không rời, sợ bại lộ, cô ta bỏ chạy trốn ra về, và bất ngờ, cô ta đánh rơi lại một chiếc hài nhỏ xinh xắn lấp lánh kim cương.

Một trong số người dự lễ, lượm

— Trong không khí tung bừng của Đại Hội, bỗng Hiền bỏ chạy, đánh rơi lại chiếc hài.

chiếc hài lên và đưa cho người bạn xem. Người này trao qua người kia và cứ như thế tay này qua tay khác chiếc hài lại đến tay một vị Vua ở hòn đảo gần đó. Nhà Vua ngắm chiếc hài không chán, rồi truyền lệnh đi hỏi tất cả các gia đình để tìm cho kỳ được chiếc hài còn lại. Và cũng nhân dịp này, nhà Vua muốn biết cô gái nào có đôi hài ấy. Khi các sứ giả của Vua đến nhà Hiền, cô ta nhận ra chiếc hài

của mình, liền lấy chiếc còn lại được giấu kỹ lâu nay đem ra. Các sứ giả liền dẫn đến ra mắt nhà Vua. Trước vẻ đẹp dịu hiền của cô gái, nhà Vua rất đổi vui mừng, bèn tỏ ý muốn cùng cô ta kết duyên. Cô Hiền bằng lòng ngay với niềm hân hoan vui sướng.

TÚY-HÀ

(Dịch theo tài liệu của Pages en couleurs)

TOÁN HỌC có từ bao giờ?

Các bạn học sinh thường làm toán song bạn có biết con số và các dấu do ai nghĩ và có từ thời nào không?

Thực ra, người ta không định rõ khái niệm những con số, thực thể của Toán chỉ là những ý niệm. Không thể có thể giới các con số và hình ở bên ngoài bộ óc cấu tạo ra chúng. Tuy nhiên ta phải hiểu Toán không hoàn toàn do lý trí, mà phần nhiều do kinh nghiệm.

Theo sử gia Hérodote (884—525 trước Gia tô kỷ nguyên) thì hình học khởi thủy ở Chaldée thuộc Ai Cập. Và cũng từ đó người ta thấy xuất hiện

1— EUCLIDE (306 — 284) viết sách giáo khoa về hình học cơ bản đầu tiên ở Alexandrie.

2— PLATON (430 — 347) phát sinh ra qui tắc, phương pháp giải tích

và tiết diện cô-níc.

3— CHRISTOPHE RUDOLPHE (1524) đặt ra dấu cộng và dấu trừ.

4— ROBERT RECCORDE (1500 — 1570) nghĩ ra dấu bằng.

5— Khi nhân hai hay nhiều số, GUILLAUME OUGHTRED (1574—1660) đặt ra dấu nhân giữa các hệ số; nhưng không lâu CHRISTIANWOLF (người Đức 1752) thay bằng dấu chấm (như a.b.c); và ngày nay theo THOMAS HARRIOT (1560—1621) ta viết abc liên tục. Chính Harriot cũng nghĩ ra dấu lớn hơn, dấu nhỏ hơn, dấu khác nhau, dấu gần bằng, dấu hoặc lớn hay bằng.

6— ALBERT GIRARD (1590 — 1634) đặt ra dấu ngoặc, dấu móc và dấu quát hợp.

7— DESCARTE (1596 — 1650) nghĩ ra dấu căn số

8— FRANCOIS VIETE (1540 — 1603) lập ra Toán đại số, lấy văn Hy Lạp alpha, beta, gamma, epsilon làm ký hiệu và đặt x, y, z làm ẩn số các phương trình.

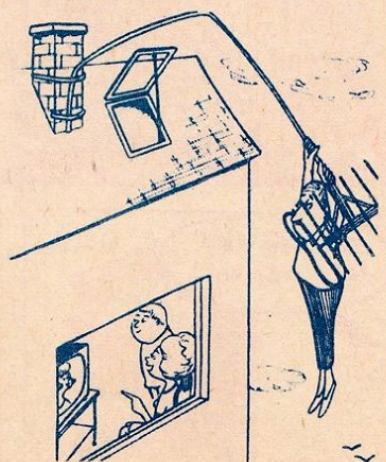
9— HIPPARQUE sinh ở Nieve trước Gia tô kỷ nguyên, vì nhu cầu

khảo sát về thiên văn ông đã đặt nền tảng cho khoa học lượng giác.

10— JEAN NÉPER (1550—1617) ấn hành bảng lô-ga-rít đầu tiên vào năm 1614.

Thoát thai từ Ai Cập, Toán phát triển ở Hy Lạp và ngày nay trên lãnh vực nguyên tử, Toán vẫn tiến.

NGUYỄN-HỮU-THANH
(Sưu tầm)

— Ê! lên nói với Ba là khỏi sửa ống ten nữa. Hình bây giờ rồi!

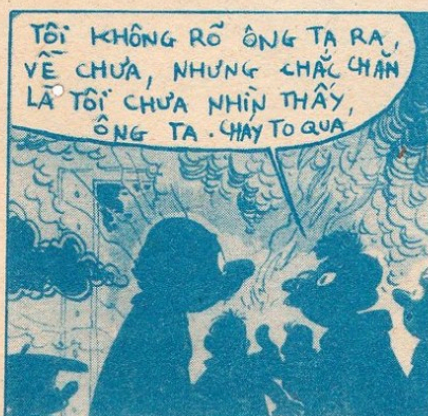
TI' XÍU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY.

CHU QUÂN chuyển ngữ

DANH NHÂN THẾ GIỚI

HUÂN TƯỚNG BADEN - POWELL

(1857-1941)

ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

Ngoài những lúc đi họp thường xuyên vào chủ nhật hoặc ngày lễ hay cắm trại đặc biệt, thỉnh thoảng, chúng ta còn thấy anh chị em hướng đạo sốt sắng tham dự chiến dịch quyên góp tiền bạc, quần áo, vật dụng dành cứu trợ đồng bào hòa hoạn, lụt lội, nhất là can đảm giúp đỡ nạn nhân chiến cuộc di tản khỏi vùng giao tranh; thực hiện công tác vệ sinh chung; hướng dẫn người mù lòa, già lão, trẻ em băng qua đường, và — thậm chí — họ không từ cả việc thu lượm xác thú vật, vỏ chuối, hòn đá, mảnh thủy tinh vỡ...v.v.— do những kẻ cầu thả, ích kỷ, vô ý thức vứt bỏ bừa bãi ngoài công lộ — để tránh bệnh tật truyền nhiễm, tai nạn rủi ro có thể xảy ra cho bất cứ ai.

Những hành động ấy đều nói lên tinh thần hy sinh, ý nghĩa cao cả bất vụ lợi, nhằm giúp đỡ mọi người theo đúng tôn chỉ cùng điều luật hướng đạo — một phong trào huấn luyện và đào tạo thanh thiếu niên trở thành công dân hữu ích cho nhân quần, xã hội — do một vị tướng lãnh quân đội Anh sáng lập cách đây 65 năm ! Huân tước Baden Powell. (Baden Pô-u-eo hay gọi tắt là Bi-Pi)

Là con thứ bảy trong gia đình Ông bà Savilian Baden Powell (Sê-vi-li-ân Ba-den Pô-u-eo) — giáo sư sử địa tại Oa-ford (Ốc-pho). cụ tên thật là Robert Stephenson Smyth Baden Powell (Rô-be Sýt-tê-phen-sân Sỉ-mia Ba-den Pô-u-eo gọi tắt là B.P.(Bi-Pi)

sinh ngày 22-2-1857 tại Luân Đôn (Anh Quốc).

Theo học tại Chartes House (Sác-tơ hao-sơ) gia nhập quân đội năm 1876, cụ được bổ sung tới đơn vị XIII kỵ binh trú đóng tại Ấn Độ, rồi A-Phú-Hãn. Năm 1895-1896, đơn

vị này rời về Ashauti (A-sô-ti) và Matabeleland (Ma-ta-bi-li-len) ở Phi Châu, cụ giữ nhiệm vụ huấn luyện viên về môn hướng đạo.

Là người hăng hái đầy nhiệt huyết thích tìm hiểu, ham hoạt động, ưa mạo hiểm, cụ đã hướng dẫn và tập

cho binh sĩ ba đức tính căn bản: tự tin, tháo vác, can đảm qua nhiều trò chơi nhằm huấn luyện tinh thần và thể chất ngõ hầu giúp họ dễ dàng thích ứng với mọi hoàn cảnh ngoài mặt trận.

Năm 1897, Baden Powell trở thành lữ đoàn trưởng lữ đoàn V Phòng vệ đóng tại Ấn Độ. Hai năm sau (1899) với cấp bậc đại tá chỉ huy một đơn vị khác ở Mafeking (Mê-phơ-kinh) tên căn làng nhỏ bé vô danh, dù nói đây là Trung tâm điểm thiết lộ ở Nam Phi Châu — cụ đã chứng tỏ tài thao lược của mình.

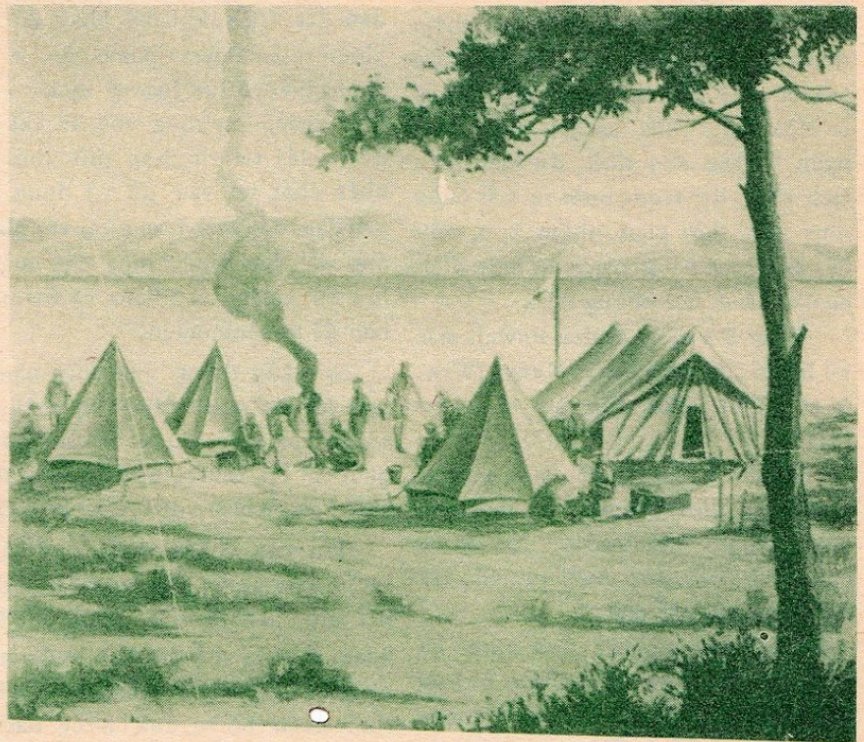
Thời gian này, cuộc tranh chấp giữa dân Boers (bơ-rờ) — con cháu người Hòa Lan sinh sống tại Phi Châu — và quân đội Anh về vấn đề thuộc địa đi đến chỗ căng thẳng, mãi tới hôm 15-10-1899, chiến sự chính thức bùng nổ khốc liệt tại Mafeking.

Nhận thấy cứ điềm này rất quan trọng về phương diện chiến thuật, quân Boers tấn công đơn vị trú phòng. Chỉ vòn vẹn một ngàn người mà phải chống với lực lượng đông gấp chín lần lại có trọng pháo yểm trợ, cụ đã hạ lệnh cho binh sĩ thuộc quyền bằng mọi giá phải tử thủ cho kỳ được, trong lúc chờ đợi quân tiếp viện từ Nam Phi đến giải vây.

Khi còn ở Mafeking, cụ đã đưa ra các khẩu hiệu sau đây cho binh sĩ thuộc quyền.

«Thấy công việc gì không thể chần chừ được thì hãy tự động thi hành. Đừng đợi lệnh», «Đừng sợ công việc mình làm sẽ vấp vấp. Nếu ai cũng e dè như vậy thì chẳng làm nên chuyện gì bao giờ», «Có trở ngại khó khăn mới thành công».

Dựa vào kinh nghiệm đời sống quân ngũ, giờ đây cụ đưa ra khẩu hiệu dành cho hướng đạo: «Hãy sẵn sàng!» Muốn vậy, các hướng đạo sinh phải được chuẩn bị kỹ càng về mọi phương diện. Cụ còn soạn ra lời tuyên thệ cho các người mới gia nhập: «Tôi xin hứa danh dự làm tròn bổn phận của tôi đối với Thiên Chúa và đức vua. Tôi

Cuộc cắm trại lịch sử trên đảo Brownsea

khả năng để giúp đỡ mọi người bất cứ giá nào. Tôi đã hiểu và tuân hành luật hướng đạo» — Luật hướng đạo dựa trên sự thành thật, trung kiên, tận tâm, vui tính, tiết kiệm và đức tính khác.

Về y phục, cụ ấn định quần ngắn, áo ka-ki, mũ rộng vành như kiểu mũ cụ đã dùng hồi còn ở Mafeking. Tất cả đều không tốn kém là bao lại tạo cho mọi người sẽ rắn rỏi.

Đề thưởng công cho người góp phần cải tạo xã hội, năm 1909, đứ vua Edward VII (Êt-ua đệ thất) đã phong cụ tước hiệp sĩ — một chức cao quý trong hoàng gia Anh — và chấp thuận đề đại tướng Baden Poell giải ngũ năm 1910.

Giã từ binh nghiệp nên rảnh rỗi, cụ liền tổ chức một vài cuộc cắm trại cho một số hướng đạo, nhưng cụ hằng mong mỏi tất cả hướng đạo sinh Anh Quốc cùng về tham dự. Vì thế, một buổi họp mặt được tổ chức tại rạp Crystal Palace (Cờ-rít-tan Pa-lat) ở Luân Đôn ngày 04/9/1910 quy tụ mười ngàn hướng đạo sinh và bảy đoàn trưởng tại địa điểm trên để thảo diễn những kỹ thuật của

hướng đạo trước công chúng. Dịp này, cụ được bầu làm chủ tịch. Cuộc họp mặt trên là động cơ thúc đẩy phong trào hướng đạo Anh Quốc gia tăng mạnh mẽ.

Song song với mọi hoạt động dành cho thanh thiếu niên nam, và với sự trợ giúp của người em gái Agnes (A-nhét) cụ thành lập đoàn nữ hướng đạo. Năm 1912, cụ lập gia đình với Olave St Clair Soames (Ô-la-vơ Sanh Cờ-le Soam-mơ). Cả ba người đều hăng hái sát cánh cùng nhau phục vụ cho phong trào.

Năm 1920, trại họp mặt sáu ngàn hướng đạo sinh thế giới, tổ chức lần đầu tiên tại rạp Olympia (Ô-lanh pi-a) ở Luân Đôn. Cuộc họp mặt này gọi là «Jamboree» (Dăm-bô-ri) — lấy từ ngữ của người da đỏ có nghĩa là «Sự họp đoàn» — và được dùng để chỉ một cuộc họp mặt tương tự. Giờ đây, Baden Powell được tôn làm lãnh tụ phong trào hướng đạo thế giới.

Năm 1922, hoàng gia Anh lại phong chức huân tước cho cụ, và tới năm 1929, cụ trở thành lữ đoàn trưởng Gilwell (Din-u-eo).

Phong trào hướng đạo mỗi ngày một thêm phát triển trên các quốc gia. Năm 1937, mặc dù đã tám chục tuổi, Baden Powell lại tổ chức thêm một cuộc họp bạn thế giới lần nữa (và cũng là lần sau chót đời mình) ở Hòa Lan. Tất cả hai mươi sáu ngàn hướng đạo sinh, đủ mọi quốc tịch tham dự trong buổi ra mắt cũng như suốt thời gian nhóm họp, đều hết sức cảm động trước sự hiện diện của vị sáng lập phong trào.

Ngày 8-1-1941, Baden Powell mất tại Nyeri (Ni-ê-ri) thuộc Kenya (Ken-ni-a) ở Phi Châu, thọ tám mươi tư tuổi.

Mặc dù cụ không còn nữa, nhưng lý tưởng, đường hướng và mọi sinh hoạt phong trào hướng đạo do cụ khai sinh vẫn còn tiếp tục cho tới ngày nay và mãi mãi.

Hiện nay có tới chín mươi ba quốc gia tham dự phong trào hướng đạo quốc tế, trụ sở đặt tại Genève (Giơ-ne-vơ) Thụy Sĩ.

Đề cập bước tiến của địch, một mặt cụ lo chặn chính hàng ngũ, và dùng mưu mẹo bằng cách cho từng nhóm nhỏ thay phiên nhau hoạt động bên ngoài làng, rồi thỉnh thoảng cố tình để lại mỗi nơi một số bếp nấu cơm, đồng thời gài ít chất nổ rải rác

chung quanh vùng đóng quân, làm như chỗ nào cũng là bãi mìn, riêng ban đêm sẽ di chuyển mười hai ngọn đèn đất (đèn khí đá) khắp đó đây, khiến quân Boers phân vân, e ngại không biết rõ lực lượng địch ra sao. Mặt khác, cụ sáng chế vũ khí đạn được lấy từ các hộp thịt (bỏ đi), nhét chất nổ vào để xử dụng như lựu đạn, đặc biệt hơn nữa, với những ống dẫn hơi trong một đầu máy xe lửa cũ, quân trú phòng có thêm đại bác đề nghênh chiến.

Sau bảy tháng anh dũng cầm cự cho tới lúc người lính tiếp viện cuối cùng tới nơi, quân Boers đại bại phải rút lui, Mafeking được giải thoát chiến tranh chấm dứt ngày 17-5-1900.

Tin tức thắng trận bay về tới Luân Đôn khiến mọi người còn đang hồi hộp, lo lắng đều sửng sốt kinh ngạc. Thế là thủ đô Anh quốc nhộn nhịp với những làn sóng người biểu tình hoan hô vị anh hùng dân tộc của họ. Nhờ trận đó, địa danh Mafeking nổi tiếng và được ghi trong lịch sử quốc gia này.

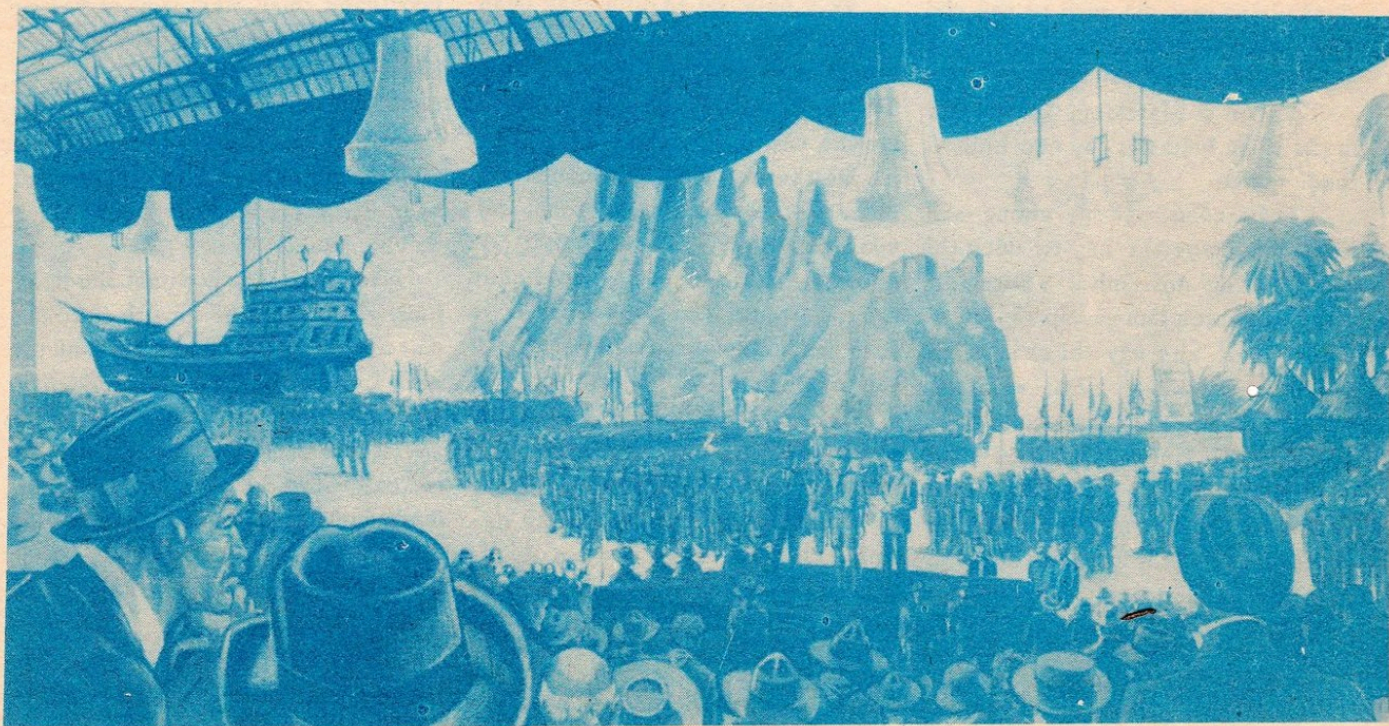
Năm 1903, đại tá Baden Powell vinh thăng Thiếu tướng Tư lệnh kỵ binh hải ngoại và bốn năm sau (1907) trở thành Trung Tướng.

Trong dịp trở về Luân Đôn, cụ

băn khoăn, lo lắng khi gặp từng lớp thanh thiếu niên sống cuộc đời buông trôi, bê tha rượu chè, tửu sắc, không mục đích, không lý tưởng. Cụ nghĩ rằng nếu có một vài tổ chức nào đó thành lập kịp thời để hướng dẫn họ, chắc chắn sẽ đào tạo được nhiều công dân hữu ích cho quốc gia, xã hội.

Đề mở đầu kế hoạch, cụ mời hai mươi một thanh thiếu niên ở thành thị và thôn quê cắm trại một tuần lễ với mình trên đảo Brownseu (Bờ-rao-si), ở ngoài khơi phía đông nam duyên hải Anh quốc. Nơi đây, cụ hướng dẫn họ cách thức nấu ăn ngoài trời, đi thám hiểm, tìm dấu vết và thích nghi với mọi hoàn cảnh khiến họ say mê thích thú vì chưa hề bao giờ được sống như vậy. Kết quả đưa lại hoàn toàn tốt đẹp và được coi như «cuộc cắm trại đầu tiên trong lịch sử hướng đạo thế giới» năm 1907.

Hứng khởi, cụ thuật lại những kinh nghiệm khi còn ở Ấn Độ, Phi Châu và hướng dẫn phần lý thuyết trong một cuốn sách mang tựa đề «Hướng đạo cho nam sinh» cùng nhiều bài đăng trên tuần báo. Không ngờ, rất nhiều thanh thiếu niên hưởng ứng nồng nhiệt. Thế là hướng đạo sinh chính thức thành lập

— Cuộc họp mặt HDS thế giới lần thứ nhất tại rạp Olympia ở Luân Đôn (Anh Quốc) năm 1920.

Hiền ngồi đây không biết đã bao lâu, chỉ biết rằng khi ánh nắng còn loang lổ trên đỉnh đồi cao, Hiền và Lương nắm tay nhau đi lên ngọn đồi lộng gió. Hiền không có thú đi quanh đồi hái hoa hay rượt đuôi cùng với gió, nằng bướm trắng. Mà thường ngồi một mình nơi ven đồi mơ mộng mặc Lương chạy giỡn với đám cỏ xanh ngát. Hiền phóng tầm mắt thật xa vời trên những mái tranh nghèo an phận hay cười với tàu lá dừa ngả nghiêng, hoặ thả hồn theo khói lam chiều nhà a vắn vương trong gió. Những lúc ấy Hiền thấy lòng mình dần lên một nỗi buồn vô tận. Nỗi buồn không được diễn tả bằng giọt nước mắt chỉ làm cho tim Hiền thồn thức từng buổi chiều trên đồi vắng hoặc những đêm thao thức mãi không ngủ. Nhưng Hiền vẫn thích mỗi chiều lên đồi chơi. Ở đó, chỉ có trời mây và gió mát, chỉ có ngọn cỏ xanh rì, vờn vờn bước chân dẫm nát trên cỏ. Ở đó, có trời mây làm bạn, gió mát làm tri kỷ. Có ngọn cỏ mây ngát hương thơm nồng, phất phơ theo chiều gió. Và ở đó, như thiên đường mộng mơ ngăn cách tuổi thơ Hiền với cuộc đời bi cực. Niềm vui của Hiền gắn liền với đồi cỏ bát ngát mà Hiền chỉ muốn ngồi nơi đây thật lâu nghe chiều xuống và nằm im cho đến khi những đám mây đen kéo về giăng kín bầu trời, thấp sáng các vì sao. Đề sương đêm rơi trên người, trên tóc, lạnh ướt ru hồn Hiền vào cõi xa mờ. Đề Hiền được trông thấy những vì sao khuya đồi ngời, những vì sao bản mệnh của đời người.

Nhiều khi tầm mắt không phiêu du dưới chân đồi nữa, Hiền mới chú ý đến trò chơi của Lương—Đưa em trai độc nhất và Hiền cũng thương yêu nhất. Lương thì khác xa với Hiền, thằng bé không bao giờ chịu bó gối ngồi yên một chỗ. Trò chơi thú vị nhất của Lương là chạy quanh ngọn đồi, hai tay giang rộng giả làm đôi cánh phi cơ. Miệng Lương «u... u...» làm tiếng máy nổ. Bầu trời nguyên vẹn trước mặt làm thằng bé tưởng như mình là phi cơ thật và tưởng

NGÁT HƯƠNG

LY CA

gió là những đám mây trắng trôi trên trời. Bây giờ thì đồi cao là bãi phi trường rộng để đôi cánh chấp bay mau. Niềm khao khát được «trông trời nhìn đất» của Lương được gió thổi phồng cao mãi. Tiếng phi cơ ban đầu vang dội lần lần yếu dần và tắt hẳn nhưng thằng bé vẫn giăng hai tay, vẫn chạy quanh cho đến khi thấm mệt, phi cơ không bay được nữa mới nằm xuống thở dốc trên cỏ. Vừa mệt, vừa vui. Lương nhìn trời và đôi cánh tay gầy guộc không làm thỏa mãn lòng khao khát của thằng bé. Nhiều khi bất chợt Hiền thấy đôi mắt thần thờ của Lương nhìn theo cánh chim nhỏ bay lượn trong vùng trời rộng, lâu lâu lại hét những khúc thật vui. Lương vùng lên như muốn chạy đuổi theo tiếng hét réo rắt vút xa xăm. Hiền nhìn cánh chim trời đề mơ ước, đề mộng tưởng, cho ý thơ dâng ngập hồn. Còn Lương nhìn cánh chim trời với mộng ước cao vời được như chim có đôi cánh nhỏ bay khắp quê hương, khắp các nẻo đường đất mẹ. Tự nhiên, mấy lúc sau này Hiền chú ý nhiều đến trò chơi của em hơn là mơ mộng. Có lẽ những mái tranh nghèo san sát sau rặng tre xanh và khói vương chiều nay buồn bã đã quá quen thuộc với Hiền chăng? Không! Hiền chỉ muốn tìm một chút vô tư trong ánh mắt của Lương, một chút

vui vui, thơ ngây nào trong trò chơi ấy. Hiền cũng muốn đứng lên nô đùa với em nhưng sao chân Hiền không động đậy, Hiền vẫn ngồi bất động, vuốt ve những ngọn cỏ mây mềm mềm trong tay. Thôi... xa rồi ngày vô tư đã chấp cánh bay cao. Mặc dầu Hiền vẫn chơi, vẫn chạy nhảy reo hò như Lương, nhưng sao Hiền thấy nó có vẻ ngượng ngập, gượng ép, niềm vui không còn được trọn vẹn và tự nhiên nữa. Vùng trời ngà ngọc ấu thơ đã xa dần Hiền trong niềm mất mát lớn lao. Và đôi vầng, thiên đường đầy hoa mộng đã chứng kiến bao biến chuyển, đổi thay trong Hiền. Hiền vẫn từng vui vẻ, đùa chơi và cũng từng khóc khi biết rằng tuổi thơ của Hiền đã bay theo gió ra đi, không một lời từ giã, không một cái vẫy tay luyến nhớ. Cho những giọt nước mắt thương đau, Hiền mới bàng hoàng khi biết rằng mình đã lớn, biết buồn khi thấy mẹ tận tụy, biết tủi phận khi thấy hàng lệ khổ đau chảy trên gò má mẹ hiền vì nhọc nhằn, khổn khổ. Nhưng đồi cao vẫn là bóng mát, là con đường sáng cho Hiền bước tới. Hiền thấy vui với niềm vui ngày lớn, đồi vẫn mơ và gió vẫn reo. Hiền thương mẹ và thương em nhiều hơn trước. Hiền thích nhìn em với đôi cánh tay giang rộng mơ làm đại bàng lướt gió, vượt đờng xa. Không hiểu sao mẹ lại đặt cho tên chị em Hiền là Hiền, Lương, có lẽ mẹ muốn đời sống của hai chị em được êm đềm và hiền lương mãi. Hiền lương như dòng sông chảy đều hòa, như lời ru trẻ của không nghèo trong đêm vắng với lời hò được tình quê hương, máu mủ. Và cũng từ đó Hiền yêu đồi cao lộng gió hơn nữa. Hiền mong nắng vàng tắt sớm để được lên đồi đón gió, ngắm những ngọn cỏ mây ngã rạp vì bước chân vô tình dẫm nát. Đó là những giây phút hạnh phúc nhất của đời người. Buổi chiều khi tắt cả đau thương lắng xuống, Hiền tìm về đồi cao đề tâm hồn mở ngỏ bay theo gió đến gõ cửa khung trời thơ ngây cho lòng mình được chút nắng hồng của tuổi nhỏ.

Buổi chiều buông nhẹ, Hiền như

quên đi tất cả những nhọc nhằn, khốn khổ của một ngày âu lo, quên bữa cơm chiều đạm bạc chỉ có muối với rau. Nhiều khi Hiền mơ mộng và ao ước được ghi lại những gì đang diễn ra trước mặt bằng lời thơ kém cỏi của Hiền. Nhưng bàn tay Hiền cũng yếu đuối như mẹ nên không ghi lại được gì cả, dù là những lời mộc mạc của một đứa trẻ tha thiết với quê nghèo, với mái tranh hiền hòa,

an phận, với người mẹ kính yêu, với em thơ đáng mến, và với đôi cao lộng gió ngát hương yêu.

Trời sắp kéo những đám mây mù giăng kín nẻo. Hiền cùng Lương đứng thững xuống đồi. Lương hát lên nhỏ nhỏ những khúc hát của bài «tình ca», giọng hát buồn da diết, dịu vợi như buổi chiều tà xế bóng. Hiền như chơi vơi trong gió lộng, trong giọng ca ấy, lòng lại dâng lên nỗi buồn

không nước mắt thả hồn theo với «tôi yêu tiếng nước tôi...» với «mẹ hiền ru những câu xa vời... à... à... ơi...»

Chiều xuống thật chậm trên mái tóc. Thôi già từ đôi gió nhè, Hiền về hẹn ngày mai, ngày một và mãi mãi, mãi mãi... đôi thương yêu, cỏ mây ngát hương thơm nồng, nhé...

LY CA
(Trung Vương)

MỘT CUỘC ĐUA KỶ LẠ

(tiếp theo trang 19)

Trong vòng thi loại, anh nhảy xa 8,53 thước nghĩa là gần gấp đôi kỷ lục thế giới hồi đó. Nhưng đến khi người ta đem anh ra nhảy thi ở đại hội, anh ngồi lì ở điểm khởi hành, mắt nhấp nháy. Theo luật lệ của cuộc thi, anh phải nhảy trong vòng 15 giây; nếu không sẽ bị tuyên bố bỏ cuộc. Thế mà anh cứ ỳ ra đấy, mặc dù chung quanh người ta tìm cách cổ vũ kích thích anh. Cuối cùng đến giây thứ 18 anh mới thấy hừng tung mình ra xa 9 thước 75. Suýt soát có 3 giây đồng hồ và chỉ một chút nữa là những anh ếch Mỹ Châu phải ôm hận muôn đời.

Anh ếch Nuclear Ned, mặc dầu có một tiềm lực vô cùng phong phú, chỉ nhảy xa được 2,79 thước. Con Marke đã từng trở tài với 3,57 thước, cố gắng nhảy 3 lần liên tiếp mà không ra khỏi đường vòng bao quanh điểm khởi hành. Rốt cuộc, con nhảy độ chót thắng cuộc. Đó là con Hops, thuộc lò Leonard Hall và Bill Proctor ở La Fayette, tiểu bang Californie. Với 3 lần nhảy, nó vượt khoảng xa 4,48 thước và đoạt giải 300 đô la. Năm trước, con Busty của lò ếch này đã lập kỷ lục quốc tế.

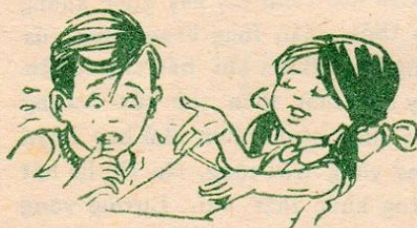
Câu chuyện hài hước đã làm Mark Twain nổi tiếng là câu chuyện về một sự gian lận. Cho nên người ta không lấy làm lạ khi thấy mỗi lần thi ếch nhảy xa, các chủ ếch tìm hết phương kế để chiếm giải.

Ông Orval Faubus, Thống đốc tiểu bang Arkansas, có lần gọi tới dự thi một con ếch dài 74cm, đo từ mõm đến móng chân.

Ông Urle Minto cho biết Ban tổ chức chưa từng thấy con ếch nào to như thế. Nhưng vì nó to quá nên không cất mình lên được.

Loại ếch to này là ếch cái, vì ếch cái bao giờ cũng to hơn ếch đực. Ếch cái cũng biết kêu, nhưng không mấy khi sử dụng tiếng kêu... Có lẽ vì thế mà đa số ếch đực có vẻ hiền hòa, một sự hiền hòa giả tạo bề ngoài.

(Theo Reader's Digest)
THA PHƯƠNG - HẠNH THƯ SINH
(Bút nhóm Mầm Non)

GIẢI ĐÁP TRANH ĐỐ KỶ TRƯỚC

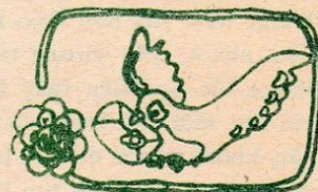
Thói thường gần mực thì đen
Anh em bạn hữu phải nên chọn người

QUỐC-CƯỜNG
(Vũng Tàu)

TRẢ LỜI CÂU ĐỐ

- 1— Đường đi Saigon Đà Lạt.
- 2— Phần dưới nhiều nước hơn vì phần trên bị nước đã chiếm chỗ (nước đá nổi).

HA 3
Nhóm ABC

MÈO VẬT

- Chanh khi mình cắt ra không xài hết để nó khô và héo. Vậy khi cắt xong bạn rắc lên một lớp muối thì khỏi lo nữa rồi đó.
- ✱ Nhà má nuôi dăm sao lâu chưa quá vậy. Các bạn chỉ lấy thanh sắt nung cho nóng rồi để vào hũ dăm của má cho xèo một cái, rồi lấy ra, chỉ vài ngày sau là dăm sẽ chua.
- ✱ Bạn muốn giữ gìn cho sách tập khỏi cuốn góc, bạn lấy miếng giấy cứng đo góc, xong cắt ra hình tam giác để vào thì khỏi lo nữa.

CAO THỊ TRI TRI

CÂU ĐỐ

- 1— Cây gì thân nhỏ mà cao
Đầu như tàn lọng người nào chả quen?
- 2— Tiếng gì vang động bên tai
Tìm hết trong ngoài chẳng biết ở nơi
- 3— Cái gì mọc ở trên đầu
Đen rồi hóa trắng theo màu thời gian?
- 4— Cái gì có bánh chẳng ăn
Tháng ngày qua lại đem lẫn mặt đường?

NGUYỄN THÀNH NHON
(Hóc Môn)

ĐÁP:

3— Tiếng sét	4— Xe đạp
1— Cây cao	2— Sợi tóc

1— MƯA VÂN THẠCH

(Vân là từ trên cao rơi xuống; Thạch là đá). Những Vân Thạch thường do ở sao chổi rơi xuống. Trận mưa Vân Thạch nhiều nhất xảy ra trong đêm 12 rạng ngày 13 tháng 11 năm 1833, trong trận mưa này những vân thạch của chòm sao Sư tử được thấy rõ từ 21 giờ đến 8 giờ từ vịnh Mễ tây Cơ đến Halifax (Halifax) Gia nã Đại. Ước lượng có đến 240 000 vân thạch rơi xuống.

— NHỮNG LỖ TRÒN LỒM LỚN NHẤT

Trong năm 1956-1957 tại Canada (Gia nã Đại), quan sát bằng phi cơ người ta đã phát giác một đường kẻ hở rộng 13km500 gần Deep Bay (Đíp-Bê) mà người ta cho rằng đó một vân thạch rơi xiên gây nên. Người ta cũng đã nhận thấy một lỗ tròn lõm giống miệng núi lửa, đường kính phỏng chừng 640km tại bờ phía đông vùng Hudson (Gia nã Đại). Lỗ tròn lõm lớn nhất của vân thạch đầy nước ở Gia nã Đại do một phi cơ khám phá ra ngày 20-6-43, và về sau người ta nhận thấy lỗ đó có chu vi là 10 km 950 và sâu 403 m. Miệng núi lửa đã khô lớn nhất được tìm thấy năm 1891 ở miền bắc Arizona (A-ri-giô-na), Hoa Kỳ có đường kính là 1.265 m và sâu 715 m, với bờ bao lơn cao 47 m hơn mặt đồng bằng xung quanh.

8— VÂN THẠCH LỚN NHẤT HOÀN CẦU

Ở tây nam Phi Châu có một tảng vân thạch dài 2 m 7 ; rộng 2 m 4 ;

cân nặng 60 tấn. Tại một viện bảo tàng ở Nữ Uớc, vân thạch nặng nhất có tên Tent, nặng 33 tấn và đo 3 m 55 × 2 m 10. Chính đô đốc Peary (Pia-ri) đã phát giác ra vân thạch đó năm 1897 ở mũi York (Greeland). Vân thạch quan trọng hơn cả, hiện đại là vân thạch Tungus, rơi xuống gần Manorava, miền trung Tây Bá Lợi Á ngày 30-9-1908, ước lượng tảng vân thạch đó trước khi tiêu mòn cân nặng 135 tấn. Mãi tới năm 1927 những bác học Nga Xô mới khám phá nơi nó rơi xuống và họ thấy 1 vùng rộng 160 km 2 bị tàn phá bởi làn sóng do sự rơi gây nên. Đề giải thích tại sao không có lỗ tròn lõm sâu và những mảnh của vân thạch đó người ta nghĩ rằng nó là một băng đảo vũ trụ, hoặc do hai sao chổi đụng nhau. Ví thử vân thạch này rơi 4 giờ 47 phút sớm hơn thì thành phố Leningrad (Lê-ninh-gát) đã bị tan tành.

Trận mưa vân thạch lớn nhất được kể lại đã xảy ra ở Paltus (Ba-Lan) ngày 30-1-68 với 10.000 vân thạch nặng từ 1 gram đến 9 kg.

4— VÂN THẠCH CỎ XƯA NHẤT

Người ta ước tính những vân thạch cỏ xưa nhất phải tới 4.900 triệu năm. Ví thử phóng xạ vũ trụ có cường độ hiện tại không thay đổi thì hình như những vân thạch phát giác hồi 1948 ở Kansas (Hoa Kỳ) đã du hành trong không gian trong 280 triệu năm.

5— BẮC CỰC QUANG

Những ánh sáng ở cực địa cầu: Bắc cực quang và Nam cực quang do mặt trời phóng điện ra. Cực quang thường xuất hiện ở vĩ tuyến cao. Điềm mà người ta quan sát nhiều Bắc cực quang nhất, chừng 240 mỗi năm là ở miền vùng Hudson (Gia nã Đại). Tuy nhiên ngày 25-9-1909 người ta đã quan sát một Bắc cực quang ở phía Nam Tân Gia Ba. Những cực quang thường ở độ cao 1 000 km, xuống thấp nhất thì đến 75 km (độ cao).

6— ĐỘNG ĐẤT LỚN NHẤT THẾ GIỚI

Động đất thứ nhất ở nước Colombia (Nam Mỹ) ngày 31-1-1906 và động đất thứ 2 ở Assam (Ấn Độ) ngày 15-8-1950. Trong vùng Sagami (Nhật), sau trận động đất năm 1923 tại một vùng đáy bể sụt xuống 400 mét.

7— ĐỘNG ĐẤT BI THÂM NHẤT Ở THẾ KỶ THỨ 20

Sau trận động đất Kwanto (Nhật) ngày 1-9-1923, con số chính thức về người chết và mất tích là 142.807 người, một phần lớn ở tỉnh Tokyo và Yokohama bị tàn phá. Thiệt hại chừng 2 tỷ bạc VN.

8— NÚI LỬA PHUN LỚN NHẤT

Trên thế giới có 485 núi lửa trên đất đang hoạt động và 80 hoạt động dưới bề. Năm 1815, núi lửa Tamboro ở Indonesia (Nam Dương) phun lên 150.000 thước khối các chất. Núi lửa này mất đi 1.220 m chiều cao và tạo nên một miệng lỗ đường kính hơn 11 km. Áp suất ở trong núi lửa gây nên sự phun lửa mạnh chừng 3.200.000 kg/cm².

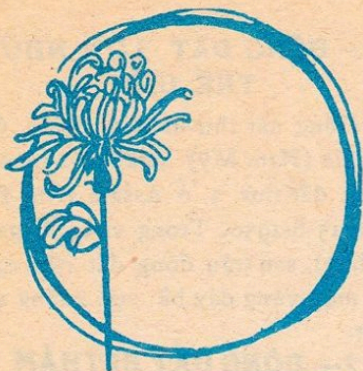
9— MIỆNG NÚI LỬA RỘNG NHẤT THẾ GIỚI

Tên nó là Aso ở đảo Kiou Siou (Nhật) đo được một chiều 22 km 5 và một chiều 16 km. Tại nước Cộng Hòa Congo (Phi Châu) có một hồ đá nóng chảy do núi lửa phun ra, nóng 1.200 độ. Hồ đó là hồ duy nhất được thấy ở trên thế giới.

10— SUỐI PHUN NƯỚC NÓNG LỚN NHẤT ĐANG HOẠT ĐỘNG

Đó là suối Géant (khổng lồ) nằm trong công viên Yellowstone (Hoa Kỳ) được tìm thấy năm 1870, suối nóng đó hoạt động trong khoảng từ 7 ngày đến 3 tháng và phun nước lên cao hơn 60 m, mỗi giờ phun 265.000 lít. Suối nước nóng Geysir ở đảo Islande trong Bắc Băng Dương có lúc phun cao 54 m.

VỊT MÒ

THUƠ' MƠ lâm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ NHẬT TIẾN

Viết riêng cho các em Thiếu Nhi yêu
thích sáng tác văn chương.

(tiếp theo kỳ trước)

- Viết tay đứt đuôi đi rồi.
- Tờ nọ có giống hết tờ kia không?
- Hết là cái chắc!
- Hừ, nếu vậy thì cậu làm thế nào hở? Cho tớ biết với.
- Bí mật nhà nghề. Đứng thử bây, ngày 15 tớ sẽ phát hành. Chừng đó cậu sẽ rõ.

Hòa tức lắm, nhưng không thể dò hỏi gì hơn. Hắn trong lòng hắn cũng đang nổi máu anh hùng muốn ra một tờ báo khác chơi lại tờ báo của tôi. Nhưng Hòa rất sợ mẹ. Chính vì thế mà dù háo hức, hắn cũng cố dần lòng học bài cẩn thận. Cuối tháng đó, hắn lên thứ 15 còn tôi xuống thứ 45. Đó là kết quả của những ngày tôi đã xé bỏ tờ thời khắc biểu do chính tôi ấn định để vui đùa vào việc ấn loát cho tờ Bút Mới theo kỹ thuật mới.

Đó là kỹ thuật in thạch bản mà tôi học được từ một Huỳnh Trưởng Hương Đạo. Dụng cụ ấn loát gồm có:

- Thạch trắng (để ăn) một nửa lạng.
- Phầm tím loại tốt, thứ nhìn vào thấy có ánh xanh biếc.

— Giấy tàu bạch (tức là giấy in báo).

— Nồi thời cơm và mâm đồng, mâm nhôm. Thạch trắng đem về thả vô nồi thời cơm, đổ nước tới lưng lưng rồi đun cho thạch tan hết. Sau đó đổ nó ra mâm cho thạch đông lại. Gặp trường hợp lúc đông rồi, thạch còn cứng ngắc, ấy là vì cho ít nước quá, mực sẽ không ăn. Phải đem ra nấu lại, đổ thêm nước vào. Khi thạch đã nguội hẳn, lấy tay lay trên mặt cho mặt dưới long hết chân ra. Sau đó úp ngược mâm xuống, 1 tờ báo cũ đặt trên mặt bàn phẳng phiu, lấy ngón tay khê lách vào một mép mâm, tất cả mâm thạch sẽ rớt xuống mặt báo. Đây mâm thạch sẽ là bản in. (Ta không thể in mặt trên được, vì khi đồ thạch nóng vào mâm, trên mặt sẽ đông một lớp váng mỏng, không ăn mực).

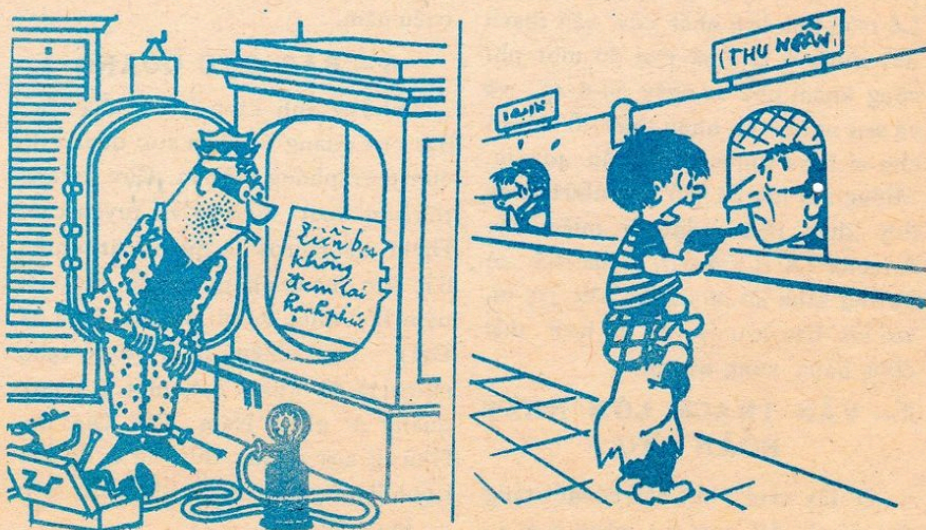
Tờ báo sẽ được viết, vẽ bằng mực tím pha thật đặc trên giấy trắng. Chờ cho mực thật khô, (nhìn nghiêng thấy ánh xanh biếc) bấy giờ mới úp tờ giấy mới viết lên mặt bản in. Mực tím sẽ bị hút vô thạch. Nhớ xoa xoa tay trên mặt giấy để mực ăn xuống cho đều. Một phút sau, nhấc tờ giấy ra, ta đã có một trang báo ngược in trên mặt bản thạch. Bấy giờ chỉ việc đặt giấy báo lên vuốt nhẹ,

là in xong một tờ. Trung bình một bản thạch có thể in được từ 30 đến 50 bản, thì mực bị nhạt đi, không còn thấy rõ nữa. Bản thạch xài rồi, cho vô nồi nấu lại, có thể xài năm bảy lần nữa cũng vẫn được. Duy có điều bất tiện là mực tím sẽ tan ra, bám vô nồi đồng, mâm đồng chà cách chi cũng không hết. Đó là một khuyết điểm trong phương pháp ấn loát tân kỳ của tôi, và tôi đã ăn một trận đòn nên thân vì cái khuyết điểm đó. Lý do là tôi đã trưng dụng nồi thời cơm ở nhà đề in báo. Đến bữa cơm trưa, bà chị của tôi những tưởng chỉ xúc rửa qua loa là có thể cho gạo vô nồi. Ai ngờ phàm tím còn sót lại loang ra, làm cả nồi cơm ngả màu xám xịt như bị bàn tay của ông vua bếp biến hóa. Hiện tượng này đã khiến mặt chị tôi trở nên xanh lét. Nấu cơm mà bị ngả màu xám là vận xui tận mạng đã đến với gia đình, hồi xưa ai cũng tin là như thế. Bấy giờ vận xám đã đến với nhà tôi thật rồi! Chị tôi quệt một màu cơm lên đầu đứa cả rồi đem đi cùng khắp hàng xóm để phân vua:

— Rõ ràng gạo nhà tôi là gạo mọi ngày, tôi vo kỹ ba bốn nước, nước đem nấu lại là nước máy trong veo, làm sao mà nó... xám được!

(còn nữa)

tranh vui

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Ngọc Dung, Bảo Lộc : Nếu bạn có quá nhiều tình xấu thì mình nên tránh xa, đừng nghĩ tới chuyện cải tạo, vì mình còn nhỏ, bản lãnh còn yếu có khi lại bị lây tình xấu thì phiền lắm em à.

Em Phạm Khắc Khoan, Bình Định : Chữ em đẹp ghê ! Em còn nhỏ mà tư tưởng rất sâu sắc. Chỉ tiếc rằng chúng ta ở xa nhau quá, nên chủ nhật không được gặp nhau để mà bàn luận em nhé.

Em Lê Duy, Cần Thơ : Em rất xứng đáng gia nhập GĐTN đó em. Dù bây giờ em mới biết TN nhưng chưa muộn đâu, em à.

Em Đà Giang, Đà Nẵng : Cho chị «chia vui» về vụ em được má ký giấy phép cho làm độc giả dài hạn của TN, với nhé. Chú Vi Vi gửi lời cảm ơn em đấy em à.

Em HATANHA, Vĩnh Long : Ở VL chưa có GĐTN em à. Thế theo ý nhiều em nên vui cười không đăng vào 1 trang nữa, mà rải rác khắp tờ báo. Về không đẹp nhưng ngộ nghĩnh lắm em à.

Em Mỹ Hảo, Saigon : Chị cười toe ra vì thấy độc giả Thiếu Nhi học hành giỏi giang, đứng thứ nhì lận. Tháng tới cố gắng đứng thứ nhất cho chị cười nữa em nhé.

Em Lê Thế Minh, Kontum : Chị cũng buồn vì ở Kontum lại không có bán báo TN, khiến cho em không mua được. Chị vừa gửi cho em bộ 6 và 61, 62. Em đọc đề thông cảm lý do chị không có thì giờ mà viết thư riêng. Vụ cái vọt chị đã khiếu nại ở bưu điện Saigon. Hiện họ đang xử tra. Đành phải chờ thôi em à.

Em Đặng Khánh Toàn, Saigon : Em đừng buồn chú NT vì việc em gửi bài về nhiều mà không thấy đăng, em nhé. Em nào khi gửi bài cũng đều nghĩ rằng bài mình hay. Nhưng nếu sau này, khi lớn lên, đọc lại, sẽ thấy là bài chưa hay. Vậy chú NT chỉ làm dùm em cái việc mà «sau này lớn lên» em sẽ làm. Nếu bài chưa hay mà in thì «sau này lớn lên» đọc lại, em sẽ đổ tai lên đấy nhé, sợ không ?

Em Trần Thới Hưng, Biên Hòa : Chị kính lời cảm ơn ba má và anh chị của em. Mong rằng em càng ngày càng chăm ngoan hơn lên để giữ được mãi cảm tình của ba má đối với Thiếu Nhi em nhé.

Em Lam Phương, Đà Nẵng : Nếu cuộc săn thú đó có những điểm đặc biệt, thì em cứ gửi bài về nhé. Chị sẽ đề nghị vụ 2 kim nghe em.

Các em : Lê Văn Mai, Chợ Lớn — Thu Tím Lá Vàng, Biên Hòa — Thảo Lam, Bình Dương — Nguyễn Kim Hải, Gò Vấp — Đỗ Văn Kỳ, Thị Nghè — Nguyễn Văn Ai, Tam Kỳ — Mậu Đơn, Gia Định — Đăng Linh, Quảng Tín — Dương Phước Hậu, Chương Thiện : Các em vui với chị trong khu đại đoàn kết này thì chị cảm ơn các em lắm.

Thương mến tất cả các em
Chị Đ.P.K.

NHẮN TIN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1— Vì các em ở xa thư từ chậm trễ vào lúc in trang hộp thư này, các em đó mới mua được báo số 61 nên chưa kịp gửi giải đáp về. Cho nên kết quả đố vui sẽ đăng ở báo số 61 và báo tặng sẽ là số 65.

2— Phiếu xin gia nhập gia đình TN nhớ kèm hai ảnh 3X4 có ghi tên sau hình và 1 bao thư dán tem sẵn có ghi địa chỉ để nhận thẻ.

3— Tất cả các em dù có hay không có thể GĐTN vẫn có đủ thẩm quyền viết bài gửi về như nhau.

4— Phiếu gia nhập có in lại nơi số 62, các em chép chữ **đừng cắt**, hư mất tờ báo.

5— Báo Thiếu Nhi hiện nay đã đóng được 6 bộ mỗi bộ gồm 10 cuốn, giá mỗi bộ là 600đ. Ở xa các em có thể gửi tiền về tòa soạn, thêm cước phí bảo đảm mỗi bộ 150đ, tòa soạn sẽ gửi bảo đảm tới các em. Bưu phiếu đề : Bà Đỗ Thị Phương, 1.9 Thiệu Trị, Phú Nhuận Saigon.

Bài nhận được từ ngày 23-10-72 đến ngày 28-10-72 của các em :

Rong lá Mơ, Rong Xanh, Sao Sáng, Trần Minh Thống, Hoài Sơn Truyền, Tri Dũng, Đào Ngọc Thuận, Phan Đức Trung, Lê Anh Dũng, Tỷ Thủ, Chúc Chít, Anh Đề, Quang Thuận, Quang Tuyến, Trịnh Khiêm Thiên, Vũ Văn Chương, Đan Quý, Ngọc Huỳnh, Thụy Minh Vũ, Hoàng Anh Thụy, Tuổi đá Buồn, Lynch Lynch, Tin Tâm, Thạch Bích, Trần Thị Xuân Trang, Thương Khái Hoàn, Mây Thiên Thanh, Đặng Thanh Bạch, Diễm Phượng, Đào Văn Trương, Nguyệt Thanh, Sao Mơ, Đăng Hoàng Lan, Quốc Cường, Anh Sơn, Hoài Lăng Du, Minh Vũ, Lý Phong, Thảo Côm, Khiến Quốc Việt, 1.VH, Quách Anh Châu, Trần Cảnh Đức, Liên Đạt, Đào Trung Hưng, Hoàng Dân Trang, Thảo Bằng, Võ Hồng Thu, Ngô Ngọc Bích, Mây Tím, Bảo Hạnh, Triệu Quang Vinh, Hương Dương, Quốc Cường, Kim Yến, Nghiêm Xuân Vinh, Khiến Quốc Việt, Đặng Khánh Toàn, Trương Vân, Trần Thiện P, Uyên Thụy Phương, Nguyễn Hoàng Giang, Đinh Thanh Minh, Minh Thanh, Thái Duy, Lê Trung, Việt

Tường, Diễm Phượng, Lê Lương, Ng. Sáu, Khánh Kiều, Huyền Thanh, Ng. Việt Trung, Nguyệt Thu, Ngọc Hoàng, Ka Bình Phương, Tri Trí, Thúy Đoàn, Hương Cúc, HT Ngọc Lạc, Ng. Thị Nga, Phan Bá, Ngô Thị Sang, Ngọc Lan, Mỹ Hảo, Dương Tuyết Nhung, Thương Ngọc Hải, Huyền Khanh, Trần Thị Nữ, Trần Thị An Xuyên, Hồng Tiến, Ng. Thị Vi Quế, Ng. Thọ, Phan Bá, Tha Phương, Hận Thư Sinh, Đào Văn Trương, Ng. Quang Hải, Phan Đoàn Nguyễn, H. Bon, Cam Tòng, Thảo Lam, Hồ Ngọc Châu Tuấn, Thúy Du, Vi Vương, Ng. Hữu Kim, Lê Thanh Bình, Bùi Kiệt Sĩ, Trần Huyền Trân, Mây Tím T.T. (Tri Tâm) Vi Ngân, ĐVT, Lâm Vũ, Mai Thủy Cẩm Phú, Lê Minh Trung Tín,

BÀI DỰ THI SÁNG TÁC (tt)

289, Ngày thi rực rỡ, Thùy Nhi — 290, Hối hận, Sâm Thương — 291, Một kỷ niệm, Hận Thư Sinh — 292, Hội bóng rổ «Hải mã», Hoàng Hân Dân — 293, Kỷ niệm mùa hè, Mỹ Linh — 294, Kỷ niệm học trò, Nguyễn Công Danh — 295, Phục thù, Thảo Côm — 296, Từ quái, Vịt Đẹt — 297, Vết sẹo của cô, Nguyễn Thị Định — 298, Hồi tưởng, Đà Giang — 299, Người thầy yêu dấu, Mây mùa Thu — 300, Buổi chia ly, Nguyễn Thị Ngọc Sương — 301, Bỏ ngõ, Lâm Vũ — 302, Lốp tôi, Nghiêm Xuân Vinh, Donbosco Thủ Đức — 303, Khai trường trong nhớ thương, HT Ngọc Lạc, Gò Công — 304, Thuở học trò, Lý Sương Châu Tâm, Saigon 10 — 305, Giờ sinh ngữ đầu tiên — 306, Một người bạn tốt, Kiên Giang — 307, Con gái họ Lê, Thái Trinh, Mỹ Tho — 308, Lưu niệm mùa hạ, NT, Gò Công — 309, Giọt lệ hồng cho cô giáo trẻ, Saigon 10.

EM TẬP VIẾT VĂN (tt)

70, Hoàng Dân Trang, Ninh Hòa — 71, Huỳnh Anh Tuấn, Gia Định — 72, Ngọc Bê Văn Anh — 73, Nguyễn Hữu Lễ, Đà Nẵng — 74, Nguyễn Văn Hùng, Gia Định — 75, Trần Iết Hưng, Pleiku — 76, Phạm Đức Trí, Saigon — 77, Lý Ngẫu, Cần Thơ — 78, Nguyễn Thị Kim Liên, Trường Nhân Chủ — 79, Lương Diệu Huệ, Cần Thơ — 80, Nguyễn Thị Dung, trường Gia Long — 81, Nguyễn Khắc Quang Trung, Nha Trang — 82, Lê Thị Kim Định, Lợi Hòa — 83, Trần Vũ Hiền, Phú Thọ — 84, Nguyễn Ngọc Phương, Nha Trang — 85, Hoàng Ngọc Hùng, Donbosco Thủ Đức — 86, Lê Thanh Bình, Saigon — 87, Ai Diên Thùy Trang KBC 30.8 — 88, Lý Ngân, Cần Thơ — 89, Võ Thị Diệu Phúc, Nữ Chi Lăng — 90, Vũ Trọng Sơn, An Nhơn Bình Định — 91, Trần Chấn Trí, Nha Trang — 92, Trịnh Thiên Vũ, Gia Định.

Chú ĐỒ NAN đọc truyện ban đêm

